

S i s u k o r d :

I	SISSEJUHATUS	lk. 9.
II	TALLINNA LINNA KOGUKONDLIKUD MAKSUD	" 20.
	1. K i n n i s v a r a m a k s	" 20.
	a. Maksuolmastik.	
	b. Maksukohuslane.	
	c. Maksukohustuse sisu:	
	1. Maksustamise alus.	
	2. Maksumäär.	
	d. Maksukohustuse täitmine. Tähtaeg.	
	e. Sissenõudmine, karistuseeskirjad vaide ja kaebe kord.	
	2. T ö ö n d u s m a k s	" 28.
	A. Üldeeskirjad.	
	a. Maksuolmastik.	
	b. Maksukohuslane.	
	B. P a l g a s u m m a m a k s	" 32.
	a. Maksukohustuse sisu.	
	1. Maksumäär.	
	2. Maksustamise alus.	
	b. Maksukohustuse täitmine. Tähtaeg.	
	c. Sissenõudmine, karistuseeskirjad, vaide ja kaebekord.	
	3. K o g u k o n d l i k j o o k i d e - m a k s	" 36
	a. Maksuolmastik.	
	b. Maksukohuslane.	
	c. Maksukohustuse sisu:	
	1. Maksustamise alus.	
	2. Maksustamise määr.	
	d. Maksukohustuse täitmine. Tähtaeg.	
	e. Sissenõudmine, karistuseeskirjad, kaebekord.	

4. J a l g r a t t a m a k s lk.40.
- a. Maksuolmastik.
 - b. Maksukohuslane.
 - c. Maksu suurus.
 - d. Maksukohustuse täitmine.
 - e. Sissenõudmine ja karistuseeskirjad.
5. K o e r a m a k s " 42.
- a. Maksuolmastik.
 - b. Maksukohuslane.
 - c. Maksu suurus.
 - d. Maksukohustuse täitmine. Tähtaeg.
 - e. Sissenõudmine, karistuseeskirjad, vaide-ja kaebekord.
6. L õ b u s t u s m a k s "47.
- A. Üldeeskirjad "50.
 - a. Maksuolmastik.
 - b. Maksukohuslane.
 - c. Karistuseeskirjad, vaide ja kaebekord.
 - B. Pääsmenaks " 54.
 - a. Maksuvõla tekkinine.
 - b. Maksukohustuse sisu:
 - 1. Maksustamise alus.
 - 2. Maksumäär.
 - c. Maksukohustuse täitmine.
 - d. Maksulisa.
 - C. Pausaalmaks "60.
 - a. Maksukohustuse sisu:
 - 1. Maksustamise alus.
 - 2. Maksumäär.
 - D. Erimaks brutosissetulekult " 66.
7. K i n o m a k s " 67.
- a. Maksuolmastik.,
 - b. Maksukohuslane.
 - c. Maksukohustuse sisu:
 - 1. Maksustamise alus.
 - 2. Maksumäär.
 - d. Maksukohustuse täitmine. Tähtaeg.

8. H o b u s e m a k s lk.75.
a. Maksuolmestik.
b. Maksukohuslane.
c. Maksusumma.
d. Maksutähtpäev.
e. Karistuseeskirjad.
g. Õiguskeitse.

9. K u u r o r d i m a k s " 78.
a. Maksuolmestik.
b. Maksukohuslane.
c. Masusumma.
d. Maksutähtaeg.
e. Karistuseeskirjad.
g. Õiguskeitse.

III MAKSUDE, MAKSUTRAHVIDE JA TASUDE SISSE-
NÕUDMISE KORD " 81.

LÕPPSÕNA.

Lise: nr.1.
" 2.
" 3.

L ü h e n d e i d :

ABl - Amtsblatt lk.9.

KOSM - Kogukonnaomavalitsuse sisseseadmise
määrus lk.9.

RT - Riigi Teataja lk.10.

LS - Linnaseadus lk.10.

KOSMT - Kogukonnaomavalitsuse sisseseadmise
määruse esimene teostamise määrus lk.10.

MKM - Maksukorralduste määrus lk.13.

KM - Kinnisvaramaksu määrus lk.20.

KMM - Kinnisvaramaksu määruse muutmise
määrus lk.20.

TM - Tööndusmaksu võtmise määrus lk.28.

KJM - Määrus kogukondlike jookidemaksu sisse-
seadmise kohta lk.36.

NMK - Kogukondlike jookidemaksu sisseseadmise
näidi maksustamiskorraldus lk.36.

JM - Jalgrattamaksu määrus lk.40.

KOM - Koeramaksu määrus lk.42.

LM - Lõbustusmaksu määrus lk.47.

FM - Filmide ettekandmise maksustamise määrus
lk.47.

HM - Linnades hobuste maksustamise määrus lk.75.

KUM - Kuurordimaksu võtmise määrus lk.78.

AdSS - Administratiiv Sissenõudmise Seadus
lk.78.

SISSEJUHATUS.

Ida-maa-ala Riigikomissari poolt 15. mail, 1942.a. antud Kogukonnaomavalitsuse sisseseadmise määruse¹ järgi maakonnad, linnad ja vallad, mis ennebolševistideaegse õiguse järgi olid oma-
valitsuskorporatsioonid, on jälle avalikõigusli-
kud maaalalised korporatsioonid, kes end ise oma-
enda vastutusel valitsevad², kusjuures nende te-
gevus peab olema kooskõlas kehtiva õigusega ja
Saksa ülemvalitsuse eesmärkidega³.

Vastavalt neile põhimõtetele muudabki 1. juu-
lil, 1942.a. Eesti Kindralkomissari poolt eeltä-

1 ABI 1942, 32, 387.

2 KOSM §1.

3 KOSM §2 lõige 1.

hendatud määruse⁴ põhjal antud Kogukonnaomavalit-
suse sisseseadmise määruse esimene teostemismää-
rus⁵ 19. aprillil, 1938.a. Eesti Vabariigi Riigie-
hoidja poolt antud Linnaseaduse⁶ vastavad osad,
mis käsitlevad linnaomavalitsuse struktuuri.⁷ ja
määritleb üldiselt LS kehtivuse, tähendades, et
LS on kehtiv 21. juunil, 1940.a. kehtinud redakt-
sioonis, kuivõrd tähendatud määrusega⁸ ei ole tei-
siti korraldatud või LS vastavad osad ei ole vase-
tuolus Saksa riigi poliitiliste, sõjaväeliste ja
majanduslike huvidega⁹.

Seega oleks Tallinna linnaomavalitsuse struk-
tuur järgmine: Tallinna linna omavalitsuskorporat-
siooni eesotsas on juhataja,¹⁰ kelleks on Kindralko-

4 KOSM §6.

5 ABl 1942,40,497.

6 RT 1938,43,404;1938,59,566.

7 LS ptk.2.

8 KOSMT.

9 KOSMT §1, lõige 1.

10 KOSM §3.

missari poolt Eesti Omavalitsuse Juhi ettepanekul ametisse nimetatud esimene linnapea¹¹, kes teostab valitsemist täielikul ning ainu-vastutusel¹² ja kellele kuulub esindamine õiguslikus läbikäimises¹³. Kuna linnavolikogu enam ei moodustata, siis on tähendatud organi ülesanded pandud omae valitsuskorporatsiooni juhatajale s.o. Tallinnas esimesele linnapeale¹⁴. Esimesel linnapeal on abid, kes kannavad linnanõuniku nimetust¹⁵, sealjuures esimene abi kannab linnapea ametinimetust. Abide arvu määrab esimene linnapea ettepanekul omavalitsuse järelvalveasutus¹⁶. Peale selle on linnavalitsuse juurde ette nähtud palgata nõuandjad, kes kannavad raehärrade nimetust, ja keelete arv oleneb Tallinna linnaomavalitsuse piires elunevate isikute arvust¹⁷.

11 KOSMT §3, lõige 1.

16 KOSMT §4 lõige 2.

12 KOSMT §2, lõige 2.

17 KOSMT §6 lõige 1 ja 2.

13 KOSM §3, lõige 2.

14 KOSMT §2, lõige 3.

15 KOSMT §4, lõige 1.

Järelvalvet teostab Sisedirektor¹⁸. Revisjoniko-
misjonid on kaotatud, küll aga võidakse vajaduse
korral sisse seada kontollameteid¹⁹, kes teosta-
vad omaavalitsuse järelvalveasutustes²⁰ samaaegselt
kogukonnakontrolli ülesandeid. Töö tehniliseks
läbiviimiseks on Tallinna linnaomavalitsuse juures
koosseisudega maksma pandud Tallinna Linnavalitsuse
Rahandusosakond, kuhu juurde kuulub juhatus, kesk-
arvepidamine eesotsas pearaamatupidajaga, Maksujaos-
kond eesotsas vastava juhatajaga ja Linnekassa.

Tallinna linnaomavalitsus oma tegevuses²¹ on pa-
ratamatult seotud kulutustega, mis omakorda tingib
tulude hankimise vajaduse. Tulusid saab linnaomava-
litsus väga mitmesugusel teel, nagu tulud kapitali-
dest, varadest ja ettevõtetest, maksud, toetused,
kingid, pärandid ja muud juhuslikud tulud²². Seega
üheks tulude hankimise viisiks on mitmesugused mak-
sud. Nii ka LS-s on öeldud, et linnaomavalitsusel on
õigus oma kulud katteks võtta makse ja peale panna
koormatise käesolevas ja teistes vastavais seadustes
ettenähtud alustel ja korras.²³

18 KOSMT §14, lõige 1.
19 KOSMT §16, lõige 1.
20 KOSMT §14, lõige 3.

21 LS §§ 10 ja 11.
22 LS § 173.
23 LS §15.

Tulud maksudest moodustavad sellekohastes eriseadustes ettenähtud maksudest²⁴, millega kohustatakse Tallinna linnaomavalitsuse võimule alluvaid isikuid tasuma summasid igasuguse vastutasu eelduseta, püstitades seadustes kohustuse tekkimise tingimused.²⁵ Sealjuures Tallinna linna omavalitsus ei või maksustada kedagi muidu kui seaduslikul alusel, või mis pole kinnitatud üldiste hindade kujunemiste eeskirjade järele²⁶.

Kuna Nõukogude ajutine võimutsemine ja sellega ühenduses eraomanduse kõrvaldamine viis maa majanduslikud alused täielikku korratusse, siis tuli ka terve rahamajandus uuesti jalule seada, mis nõudis vastavaid korraldusi ka maksundusõiguslikul alal²⁷. Määruses kehtiva õiguse kohta ja otsuste käitlemise kohta Eesti Kindralkomissari piirkonnas²⁸ järgi Eesti Kindralkomissari piirkonnas kehtivad

24 LS § 177.

25 Juhan Vaabel, Sissejuhatus finantsõigusteadusesse, Tartus 1939.a. lk.12.

26 Siseditsektori juhised 16. märtsil 1943.a. eelarvete koostamiseks linnades üle 5000 elanikuga.

27 MKM, ABl 1942, 2, 34.

28 ABl 1942, 39, 491.

8. juulist 1941.a. arvates õiguseeskirjad, mis olid kehtivad endises Eesti Vabariigis 21. juunil 1940.a., kuivõrd need ei ole vastuolus Saksa riigi poolt halduse ülevõtmise mõttega või ei ole pärast 7. juulit 1941.a. muudetud või kaotatud või kuivõrd ei ole pärast 7. juulit, 1941.a. teisiti määratud.²⁹

Nii määrabki Ida-eesaala maksukorralduste määrus 18. oktoobril 1942.a.³⁰, et kõik maksud võetakse senini maksva õiguse alusel edasi, kuivõrd see ei ole sõnaselgelt teisiti korraldatud Saksa ametiasutuste või nende nõusolekul sisemaaliste ametiasutuste poolt.

Nii ongi üksikute maksude alal antud rida õiguseeskirju, mis oleksid kogukondlike maksude alal järgmised: Kinnisvaranaksu määrus³¹, Kinnisvaranaksu määruse muutmise määrus³², Määrus kogu-Tööndusmaksu võtmise määrus^{32a}.

29 Ib. §1, lõige 1. 32a AT 1942,14,59.

30 MKM §1.

31 AB1 1942,60,737.

32 AB1 1943,3,44.

kondlike jookidemaksu sisseseadmise kohta³³, Teadaanne kogukondlike jookidemaksu sisseseadmise kohta³⁴, Jalgrattamaksu määrus³⁵, Koeramaksumäärus³⁶, Määrus lõbustusmaksu kohta (Lõbustusmaksu määrus)³⁷, Filmide ettekandmise maksustamise määrus (e. Kinomaksu määrus)³⁸, Kuurordimaksu võtmise määrus³⁹, Sisidirektori otsus Kuurordimaksu kohta⁴⁰, Linnades hobuste maksustamise määrus⁴¹, Sisidirektori ringkiri 17. juunil 1942.a. nr. 1249 kogukondlikkude jookidemaksu sisseseadmise kohta,⁴² Tallinna Linnavalitsuse Rahandusosakonna ettepanek 30. juunil, 1942.a. nr. 3608 I Linnapeale kogukondliku jookidemaksu rakendamise kohta⁴³, Sisidirektori ringkiri 1. aprillil 1943.a. Nr. 1722 kinomaksu võtmise

33 ABl 1942,32,389.

40 AT 1942,18,82.

34 AT 1942,18,84.

41.AT 1942,kk,47.

35 ABl 1942,32,391.

42 Lisa nr.1.

36 AT 1942,20,92.

43 Lisa nr.2.

37 ABl 1942,58,700.

38 ABl 1943,10,122.

39 AT 1942,kk,48.

kohta⁴⁴.

Linnaomavalitsuse finantsõiguse normistike alal tulevad arvesse peale eeltähendatud erinormide üldnormidena: kuivõrd nad pole muudetud ja kuivõrd vastavad muutunud õiguslikule olukorrale: LS⁴⁵, Administratiivmenetluse Seadus⁴⁶, Riigihangete Seadus⁴⁷, Administratiivsissenõudmise Seadus⁴⁸, viimased kolm kehtivad nende seaduste eneste määratluste põhjal ka omavalitsuste suhtes.⁴⁹ Administratiivsissenõudmise seadusega liitub Administratiivsissenõudmist teostavate omavalitsusteenistujate seadus.⁵⁰

Edasi on antud maksude ja tasude sissenõudmise korraldamiseks Maksude ja tasude sissenõudmise määrus⁵¹ ja Maksude, maksutrahvide ja tasude sissenõudmisel võetava lisaraha määrus⁵² mille jõustumisel kaotas kehtivuse Avalikkude maksu - ja maksutrahvi võlgade sissenõudmisel võetava lisaraha seadus⁵³.

44 Lisa nr.3.

45 ptk.6.

46 RT 1936,4,25;1938,37,322.

47 RT 1934,57,504;1935,109,898;1937,92,747;1938,29,234.

48 RT 1932,2,15;1932,11,91;1936,29,189;1937,52,466.

49 Administratiivmenetluse Seadus §1, Riigihangete

Linnaseaduses on loendatud maksud⁵⁴, mida linnavalitsusel on õigus võtta, kuid see õigus ei ole loendatud maksudega piiratud, vaid vajaduse korral erimenetlusel võib ka muid makse lubada.⁵⁵

Käesolevas töös on käsitletud kogukondlikke makse nii nagu nad esinevad praeguses linna 1943.a. eelarvenomenklatuuris⁵⁶ pealkirja all "maksud ja maksutaolised sissetulekud" ja mis on järgmised: kinnisvara; palgasumma; tööstustoogi; kogukondlik jookidejalgratta; koera-, lõbustus-, kino-, kuurordi-, isiku- ja hobusemaks. Neist praegu ei ole rakendusel: tööstustoogimaks vastava eeskirja puudumisel; isikumaks, kuna linnade kohta vastavad eeskirjad veel tulemata; kuurordimaks, kuna selle maksu võtmiseks puuduvad võimalused, sest Tallinna linnale kuuluvad kuurordid ei ole praegu linna kasutusel, vaid teenivad sõjalisi huve.

Üksikuid makse on käsitletud dogmaatiliselst vastavalt nende kohta käivatele õiguseeskirjadele seoses

54 IS § 178.

55 IS § 179.

56 üksikplaan 9, ptk 94.

tähendatud maksude sisuelementide äratähendamise-
ga, nagu: 1. maksuolmestik s.o. seadusnormis
abstraktselt püstitatud asjaolud, millede konk-
reetne esiletulek ühiskondlikes avaldusis tin-
gib maksukohustuse tekkimise;⁵⁷ 2. maksukohusla-
ne, s.o. isik, kes on kohustatud täitma maksu-
summa ülekande ja kellelt toimub sundsissenõudmine
juhtumil, kui kohustust ei täideta vabatahtlikult;⁵⁸
3. maksukohustuse sisu: a. maksusumma - seaduses
määritletud ülekandmiseks kohuslik rahasumma,⁵⁹
b. maksustamisalus, s.o. seaduses määritletud alus,
mille põhjal toimub maksusumma arvutamine,⁶⁰
c. maksunäär, mis avaldub kindlas summas või
protsentarvus ja arvestatakse kogu maksustamisalu-
selt või maksuühikult⁶¹, 4. Kohustuse täitmise
aeg, koht, kord, 5. sissenõudmine, karistuseeskir-
jad, vaide ja kaebekord.

57 Juhan Vaabel, Eesti Riigi-Maksundusõiguse Põ-
hiprobleeme, Tartus, 1934.a. lk 47.

58 Ib. lk 46.

59 Ib. lk 51.

60 Ib. lk 51.

61 Ib. lk 52.

Kuna vastavais määrusis on kas otseselt viidatud administratiivsissenõudmise üldisele korrale⁶², või ei ole midagi selle kohta tähendatud,⁶³ siis käesoleva töö lõpus on üldiselt käsitletud ka maksude ja maksutrahvide sissenõudmiskorda.

62 vt. 162.

63 Kogukondlik jookidemaks.

II TALLINNA LINNA KOGUKONDLIKUD
MAKSUD.

1. K i n n i s v a r a m a k s .

Alljärgnevalt on kinnisvaramaksu käsitletud vastavalt Kindralkomissari poolt 1. detsembril 1942.a. antud Kinnisvaramaksu määruse⁶⁴ ja 4. veebruaril 1943.a. antud Kinnisvaramaksu määruse muutmise määruse⁶⁵ alusel.

a. Maksuolmastik. Tallinna linnavalitsus võtab kinnisvaramaksu oma võimupiirkonnas asetsevailt kõikidelt hoonestatud ja hoonestamata kruntidelt⁶⁶. Kinnisvaramaks lasub maksu esemel avaliku maksuna⁶⁷.

64 KM vt.31

67 KM §4 lõige 1.

65 KMM vt.32

66 KM §1

Kinnisvaramaksust on vabastatud: Krundid, mis kuuluvad: Saksa Riigile, kui neid kasutatakse avaliku teenistuse jaoks, Saksa postile Idatmaa-alal ja HBW järelevalve all seisvaile maaomastele raudteevalitsustele, kui neid kasutatakse eksploatatsiooni ja valitsemise otstarbeiks, NSDAP-le, kui neid kasutatakse selle ülesannete teostamiseks;⁶⁸

Krundid mida kasutatakse maaomavalitsuse või kohalike omavalitsuste poolt avalikeks või heategevaiks otstarbeiks. Kui krundid ei ole maaomase valitsuse või kohalike omavalitsuste omand, siis on nad vabastatud ainult juhul, kui need krundid on tasuta kasutamiseks antud;⁶⁹

ametlikult tunnustatud usuhingute krundid, kui neid kasutatakse usulisiks otstarbeiks;⁷⁰

sõja tagajärjel täielikult purustatud hooned ja nende all olev maa.⁷¹

Kinnisvara, mida kasutatakse seeselanise otstarbeiks, kuulub alati maksu alla, välja arvatud kasar-

68 KM §2 lõige 1,pl.

69 KM §2 Lõige 1,p2.

70 KM §2 lõige 1,p3.

71 KM §2 lõige 1,p4.

mud, laagri-ulualused, politsei valmisolekuruumid, ühiseluruumid kasvatusasutustes ja eluruumid avaliku hoolekande kodudes.⁷²

Kui krunti või krundi osa ainult osaliselt kasutatakse maksusoodustatud otstarbeiks, siis on see osa vabastatud, kui on võimalik ruumiline piiritamine, vastasel korral toimub vabastamine ainult juhul, kui maksusoodustatud otstarbed domineerivad.⁷³

Peale eeltoodu Majandus ja Rahandusdirektor võib kokkuleppel Sisedirektoriga maksust vabastamist laiendada ka teistele kinnisvaradele, mida kasutatakse üldkasulikeks otstarbeiks.⁷⁴

b. M a k s u k o h u s l a s e k s on omanik ja see, kellel on eriline õigus kinnisvarade valdusele, eriti kasutusse seatud natsionaliseeritud krundi endine omanik, põlishoonestamisõigustatu, põlisrendiõigustatu või kasutusvaldaja.⁷⁵

Kui maksuelune ese kuulub mitmele, siis on nad solidaarsed võlgnikud, mis käib ka teiste õigustatudte kohta.⁷⁶

72 KM §2, lõige 3.

74. KM §2, lõige 2.

73 KM §2, lõige 4.

75 KM §3, lõige 1.

76 KM §3, lõige 2.

Omanduse ja kinnisvarade valduse üleminekul vastutab õigusjärglane võlguoleva kinnisvaramaksu eest isiklikult, missugune eeskiri aga ei tule kohaldamisele, kui krunt on omandatud sundenampakkumise teel.⁷⁷

c. Maksukohustuse sisu: l. maksustamise aluseks on tuluväärtus, mis maksuameti poolt kolme aasta kestuseks kindlaks⁷⁸.

Hoonestatud kruntide suhtes tuleb võtta kohatavaline brutouüü, maha arvatud väljaminekud vesivarustuse ja keskkütte peale. Kohatavalise brutouüri all tuleb mõista mitte tegelikult saadud, vaid kohatavaliselt saavutatavat üüri ilma ühegi mahaarvamiseta. Omaniku enese poolt elamiseks kasutatavate ruumide, tühjalt seisvate ruumide ja alla tavalise üürihinna äraantud ruumide eest tuleb hinnata kohatavaline brutouür.⁷⁹

Hoonestamata kruntide ja töenduslikult kasutatavate kruntide suhtes, mida tavaliselt välja ei üürita, tuleb tuluväärtus kindlaks teha eriliste Majandusõ ja Rahandusdirektori poolt kokkuleppel Sisedirektoriga antavate juhtnööride alusel.⁸⁰

77 KM §4 lõige 2.

79 KM §5 lõige 2.

78 KM §5, lõige 1. ja 2.

80 KM §5 lõige 3.

Kui krunt hoonestatakse, siis tuleb tuluväärtus eeltähendatud eeskirjadele vastavalt ⁸¹ uuesti ametikohuslikult kindlaks määrata arvates ajast, millest hoone osutub kõlblikuks elama asumiseks või kasutamiseks mõne kätitise jaoks. ⁸²

2. M a k s u m ä ä r. Maksuülemäär moodustab kuni 20% tuluväärtusest. Maksumäär võib üksikasjalikult järgustada kruntide ehituslaadi, kasutamise otstarbe ja tuluväärtuse suuruse järgi. ⁸³

Maksumäär määrab kindlaks Tallinna I Linnapea järelvalveasutuse (Sisedirektor) nõusolekul. ⁸⁴

Maksu määramisel Tallinna I Linnapea saadab maksukohuslasele maksuotsuse, mis peab sisaldama andmed tuluväärtuse arvutuse kohta, maksu suuruse, juhatuse maksu tähtaja ja maksmise kohta ja seletuse kaebamiskorra kohta. ⁸⁵

81 KM §5, lõige 2 ja 3.

82 KM §5, lõige 4.

83 KM §6, lõige 2.

84 KM §6, lõige 1.

85 KM §7, lõige 1.

Kui tuluväärtus uuesti kindlaks määratakse⁸⁶, siis tuleb anda uus otsus, mis astub endise asemele, kusjuures uuesti arvatatud maks on kehtiv kõigi maksuosade suhtes, mis langevad ajale pärast uuesti-kindlaksmääramise tähtaega.⁸⁷

Tallinna I Linnapea võib õigluse kaalutlusel vastavalt sellekohasele taotlusele kinnisvaramaksu vähendada või ära jätta, kui krunt on kahjujuhtumi või sõja mõjude läbi kannatanud või kui maksukohuslane tõendab et tal üürist 25%, aga vähemalt 200 RM kalendriaastas ja rohkem on ära jäänud.⁸⁸

d. M a k s u k o h u s t u s e t ä i t m i n e.
T ä h t a e g. Maksu võetakse kalendriaasta eest ja tuleb tasuda kahes võrdes osas 1. juulil ja 1. jaanuaril.⁸⁹ Pärast tähtaega õiendatud maksetelt võetakse viivitusraha 1% suuruses iga alanud kuu eest, kuid vähemalt ühe riigimarga suuruses.⁹⁰

e. S i s s e n õ u d m i n e, karistuseeskirjad vaide ja kaebekord. Maksukohuslane, kes jätab ette-

86 KM §5 lõige 4. 89 KM §8 lõige 1.

87 KM §7 lõige 2. 90 KM §8 lõige 2.

88 KM §9.

kirjutatud andmed esitamata või annab ebaõigeid andmeid ja seeläbi mõjutab, et maksutulud vähenevad, karistatakse rahatrahviga kuni maksuvahe viiekordse suuruseni. Peale selle tuleb tasuda vähendatud maks.⁹¹

Karistuse määrab ametikoht, kellele on jäetud andmata nõutavad andmed või on esitatud ebaõiged andmed. Rahatrahvid lähevad selle asutuse (Tallinna Linnavalitsuse Rahandusosakond) eelarvelistesse tuludesse.⁹²

Maksukohuslasel on õigus esitada tuluväärtuse kindlaksmääramise vastu kirjalik⁹³ vastulause kaheädalase õiguskustumise tähtaja jooksul arvates maksuotsuse kättetoimetamisest.⁹⁴ Need vastulaused tuleb esitada maksuametile (Tallinna Linnavalitsuse Rahandusosakond), vastulaused Tallinna I Linnapea poolt ettevõetud väljaarvutuse vastu viimasele.⁹⁵ (Tegelikult on väljaarvutajaks ikkagi maksuamet).

Kui vastulause tagasi lükatakse, tuleb tasuda lõivu 10% vaidlushinnast, kuid vähemalt 2 RM, kusjuu-

91 KM §12 lõige 1.

94 KM §10 lõige 1.

92 KMM §1.

95 KM §10 lõige 2.

93 KM §10 lõige 2.

vaidlushinnaks on vahe aastamaksude vahel maksu-⁹⁶otsuse ja vastulause järgi.

Maksukohuslasel on õigus kaevata vastulause⁹⁶otsuse peale, kui vaidlushind ületab 100 RM, mis esitatakse kirjalikult maksuameti⁹⁷ otsuse peale Majanduse ja Rahandusdirektorile, Tallinna I Linnapea vastulause otsuse peale omavalitsuse järelevalveasutusele⁹⁸, missugused otsused on lõplikud.⁹⁹

Nii kaebus kui ka vastulause¹⁰⁰ ei peata maksmise¹⁰¹ kohustuse täitmist.

Sissenõudmine toimub aväike maksude kohta üldiselt käivate eeskirjade alusel.¹⁰²

96 KM §10 lõige 3.

97 Rahandusosakond.

98 Sisedirektor.

99 KM § 11 lõige 1.

100 KM § 11 lõige 2.

101 KM § 10 lõige 4.

102 KM § 8 lõige 3.

2. Tööndusmaks.

Tööndusmaksu võtmise määruse¹⁰³ järgi võetakse tööndusmaksu kogukondliku maksuna¹⁰⁴ kahes osas ja nimelt: 1. tööndustoogimaksuna

2. palgasummamaksuna.¹⁰⁵

Kuigi tööndustoogimaks Tallinna linna 1943.a. eelarvenomenklatuuris esineb, siis praegu tähendatud maksu ei võeta, kuna puuduvad vastavad eeskirjad. Nii on vastavas määruses esimeses osas käsitletud tööndusmaksu üldiselt ja teiseks palgasumma maksu.

A. Üldeeskirjad.

a. Maksuolmastiik. Tööndusmaksuga maksustamise alla käivad kõik käesolevas määruses määritletud¹⁰⁶ kindlad töönduskäitised, eriti kaubandus-, tööstus- ja teised kasu taotlevad ettevõtted,

103 TM vt.32a.

105 TM § -

104 TM §1 lõigel.

106 TM §2 lõige 2 ja 3.

107
samuti kaubandusagentide, käsitööliste ja voo-
meeste tegevus.

Töõndusmaksust on vabastatud: 1. post ja raudtee; 2. pangad Kindralkomissari lähema määrämise järgi; 3. avalikud ja riigi järelevalve all olevad hoiukasad, kuivõrd nad on määratud ainult hoiutegevuseks; 4. ettevõtted, kes põhikirja, asutamisakti või muu põhiakti ja oma tegeliku asjaajamise järgi teenivad üksnes vahenditult üldkasulikke heategelikke või kiriklikke huve, kui nad aga avaldavad majanduslikku tegevust (välja arvatud põllu ja metsamajandus), mis ulatub kaugemale vara valitsemise raamidest, siis on nad seevõrra maksukohuslikud; 5. ulgumere ja rannakalapüük, kui seda teostatakse alla seitsme töövõtjaga aastakeskmiselt või laevadega, mille oma-veovõime on alla 100 hobujõu; 6. ühendused, kelle eesmärgiks on põllu ja metsamajanduslike sisseseadete ja riistade ühiskasutamine või liikmete eneste poolt toodetud põllumajandussaaduste töötlemine või ära kasutamine (näiteks rehepeksu, piima-, künni-, loomakas-

vatuse tõuühingud, metsakasvatuseühingud, viinamarja kasvatajate ühingud) kuivõrd töötlemine või ära kasutamine toimub põllu, või metsamajanduse alal.¹⁰⁸

Vastaval taotlusel, mida otsustab lõplikult Rahandus ja Majandusdirektor kokkuleppel Sisedirektoriga, võidakse töõndusmaksust vabastada: 1. pensioni-, leskede-, vaeslaste-, matuse-, ja toetuskasad; 2. turbatootmist ja 3. logeriiette võtteid.¹⁰⁹

Kõik käesolevas määruses tähendatud käitised¹¹⁰ tuleb maksuametis registreerida samuti tulevad uuelts avamise korral vastavad käitised enne avamist maksuametis registreerida. Töõnduskäitise lõpetamise puhul tuleb sellest teatada 1 kuu jooksul.¹¹¹

b. M a k s u k o h u s l a n e. Maksukohuslaseks on ettevõtja, st. kelle arvel töõndust peetakse. Mitme ettevõtja poolt töõnduskäitise pidamisel on nad ühisvõlgnikud.¹¹²

Töõnduskäitise üleminekul teisele ettevõtjale võlgneb uus ettevõtja selle töõndusmaksu piires,

108 TM §3. 111 TM §11.

109 TM §4. 112 TM §6 lõige 1.

110 TM §2.

mille tähtaeg langeb ajale pärast töönduskäitise üleminekut. Maksmata tööndusmaksu eest vastutab uus ettevõtja endise ettevõtja kõrval ühisvõlgnikuna.
113

Tööndusmaks läheb sellele kogukonnale, kelle piires töönduskäitis asub. Kui töönduskäitisel on käitiskohti (osakondi, ladusid jne.) mitmes kogukonnas, läheb tööndusmaks käitiskoha asukoha kogukonnale. Kui käitiskoht ulatub mitme kogukonna piirkonnale, jaotatakse tööndusmaks vastavalt nende osale. Kauba ja reisilaevadelt läheb tööndusmaks sellele kogukonnale, kelle piirides on sadam, kus laev on laevaregistrisse kantud.

Tüliküsimused, mis kogukondade vahel tekivad tööndusmaksu võtmise kohta otsustab vastaval taotlusel Majandus- ja Rahandusdirektor.
114

113 TM § 6 lõige 2.

114 TM § 5.

B. Palgasummamaks.

a. Maksukohustuse sisu.
1. Maksu määr. Palgasummamaksu võetakse kalendriaasta viise kahes osas: 1. aastamaksuna 32 RM suuruses igalt töönduskäitiselt ja käitis kohalt, 2. ¹¹⁵ 3% kogu makstud palgasummast.

2. Maksustamisalus eks. on seega teisel juhul palgasumma.

Palgasumma hulka kuuluvad kõik makstud summad, mis Palgatulude maksu määruse¹¹⁶ ja Palgatulude maksu- määruse teostamise määruse¹¹⁷ järgi töötasuks loetakse. Ettevõtja käitises tegutsevate üle 16 aasta vanuste perekonnaliikmete töötasuks arvatakse 40 RM, kuivõrd ei maksta kõrgemat¹¹⁸ palga.

Palgasumma hulka ei kuulu palgad, mida tööandja maksab õppuritele, kes on võetud tööle õppurite¹¹⁹ kohta kehtivate eeskirjade kohaselt.

115 TM §7

118 TM §8 lõige 1.

116 AB1 19.

119 TM §8 lõige 2.

117 AB1 19.

Käesoleva määruse §3 p.2 ja 3 tähendatud pankade ja hoiukassade suhtes jäävad tasud arvestanata selles vahekorras, milles maksuvaba kasum on panga või hoiukassa kogukasumiga.¹²⁰ §3 p.4 ja 6 ettenähtud juhtudel jäävad arvestanata seesuguste töövõtjate tasud, kes ainuüksi või ülekaalus ei tööta maksukohuslikus käitises või selle osas.¹²¹

Kui töönduskäitisel on käitiskohti mitmes kogukonnas, loetakse iga käitiskoha palgasummaks see osa käitise palkade kogusummast, mis langeb ühes käitiskohas töötavatele töövõtjatele.¹²²

Kontrollimise otstarbel peab maksukohuslane sellekohasel nõudrisel esitama raamatud ja tõendid palgasummamaksu arvutamise ja tasumise kohta või lubama vastava maksuametiga poolt volitatud isikuil järeleuvaatust toimetada.¹²³

b. M a k s u k o h u s t u s e t ä i t m i n e.

T ä h t a e g. Maksukohuslased arvutavad maksu vee-
randaasta viisi ja tasuvad sellevastavalt 15. aprilliks,

120 TM §8 lõige 3.

122 TM § 8 lõige 5.

121 TM §8 lõige 4.

123 TM § 10.

15. juuliks, 15. oktoobriks ja 15. jaanuariks.

möödunud kalendriveerandaasta eest.¹²⁴

c. Siis s eunnõ u d m i n e, k a r i s t u s -
e e s k i r j a d, v a i d e j a k a e b e k o r d.

Pärast maksutähtaja möödumist teostatud makse-
telt võetakse kogukonna kasuks viivitusraha 1% kuus,
kusjuures iga alanud kuu loetakse terveks kuuks.¹²⁵

Käesolevas määruses tähendatud¹²⁶ kohustuste
täitmata jätjat karistatakse rahatrahviga kuni 100
RM iga rikkumisjuhu eest ja kes teadlikult või ette-
vaatamatult ebaõigeid teateid töödusmaksu arvutami-
seks annab, seda karistatakse rahatrahviga kuni vähe-
nenud või varjatud maksusumma kümnekordse suuruseni.¹²⁷

Trahv määratakse maksuameti poolt ja tuleb
tasuda kahe nädala jooksul pärast trahvi määramist.¹²⁸

Vastulause maksu ja trahvi määramise vastu
võidakse esitada maksuameti juhatajale 2 nädala jook-
sul pärast määramise otsuse kättesaanist. Maksuameti

124 TM §9.

127 TM §13.

125 TM §12.

128 TM §14 lõige 1 ja 2.

126 TM §§ 8,9,10,11.

juhataja otsuse peale võidakse kaevata Majandus-
ja Rahandusdirektori juures asuva Maksude Valit-
suse Juhatajale 2 nädala jooksul pärast maksua-
meti juhataja otsuse kättesaanist. Maksudevalit-
suse Juhataja otsus on ¹²⁹lõplik.

Vastulause kui ka kaebuse esitamine maksmise
¹³⁰kohustust ei peata.

Lõpuks olgu tähendatud et Tööndusmaksu kohus-
lastel sotsiaalkäitismaksu ärajätmise määruse
¹⁴⁰järgi neil tööandjail, kes on tööndusmaksukohus-
lased jääb sotsiaalkäitismaksu kohustus ära, kuid
kõik teised käitismaksukohuslased on kohustatud
tasuma sotsiaalkäitismaksu iga kuu kohta ning
kutseühingutele ära maksma järgmise kuu 10 päevaks.

129 TM §15 lõige 1.

130 TM §15 lõige 2.

131 AT 1942,14,60.

3. K o g u k o n d l i k j o o -
k i d e m a k s .

Määrus kogukondlike jookidemaksu sisseseadmi-
se kohta ¹³² näeb ette, et kogukonnad on õigustatud
võtma jookidemaksu ¹³³, kusjuures maksustamist teos-
tatakse sellekohase maksustamiskorralduse ¹³⁴ vastuvõt-
misega vastava kogukonna juhataja ¹³⁵ poolt.

Nii kogukondliku jookidemaksu sisseseadmiseks
Tallinnas tuli Tallinna linnavalitsusel esitada
Sisedirektorile vastav maksustamiskorraldus. ¹³⁶

Kogukondliku jookidemaksu võtmise viis on
uudne, kuna siin ei määrata maksu individuaalselt,
vaid maksustamise korralduse kehtestamise ja teada-
andmisega on kohustatud iga maksukohuslane ¹³⁷ ilma
erilise korralduseta resp. maksuleheta tasuma jooki-
demaksu kogukonna kassasse vastavalt maksustamiskorral-

132 vt. 33.

135 vt.42.

134 KJM §1.

136 Ib.

135 NMK 1942,32.390.

137 NMK §3 lõige 1.

138
duse eeskirjadele.

Kogukondliku jookidemaksu võtmise otstarbekaks läbiviimiseks tuli Tallinna Linnavalitsuse Rahandus- osakonnal leida selleks sobiv kord. Omas ettepanekus Tallinna I Linnapeale ¹³⁹ Rahandusosakond toob jookide- maksu rakendamiseks kolm süsteemi: 1. maksude arvestus jookide müügiettevõttes, 2. markide süsteem, 3. pau- saalsüsteem. Kaaludes üksikuid süsteeme peab Rahandus- osakond praeguses olukorras otstarbekamaks esimest, missugune ettepanek leidäs ka kinnitamist Tallinna I Linnapea poolt.

Kuna vastav Linnavalitsuse poolt tehtud maksu- korraldus on antud näidismaksustamiskorralduse ¹⁴⁰ eesku- jul, siis on sellega arvestatud ka käesoleva maksu puhul.

a. M a k s u o l m a s t i k.

Kogukondlik jookidemaks võetakse koha peal tar- vitamiseks müüdavatelt jookidelt, kusjuures jookideks loetakse: õlu, vein, veinitaolised, veini sisaldavad joogid, vahuvein, vahuviinataolised joogid, viin mine- raalvesi, kunstlikult valmistatud joogid, kakao, kohv, tee, teised taimreekstraktid, piim ja muud sellised maitse ja toiduained, mida tavaliselt jookideks nime-

tatakse jookideks. ¹⁴¹ Maksuvõlg tekib joogi üleandmisel. ¹⁴²

b. Maksukohuslaseks on isik, kes maksualuseid jooke koha peal tarvitamiseks müüb. ¹⁴³

c. Maksukohustuse sisu.

1. Maksustamise aluseks on jookide ¹⁴⁴ hind (väikemüügihind). Väikemüügihind on tasu, mis tarbijalt joogi eest arvestatakse, välja arvatud joogimaks. Harilikkude lisandite eest, mille hind tavaliselt sisaldub joogi hinnast (näit. suhkur, piim kohvis ja tees) ¹⁴⁵ ei tohi maksu arvutamisel midagi maha arvata.

Väikemüügihinna sisse ei kuulu teenistustasu, samuti ei või maksust teenistustasu arvutada. ¹⁴⁶ Kogukondlikku jookidemaksu võib eraldatult arvesse panna. ¹⁴⁷

Kui maks on müügihinnas kaasa arvatud, on käitise juhataja kohustatud sellele asjaolule vastaval viisil, näit. plakati ülsriputamisel jne. viisil külastajate tähelepanu juhtima, vastasel korral arvutatakse maks ¹⁴⁸ koogu müügihinnast.

141	KJM	§1	1õige2.	145	NMK	§2	1õige 2.
142	NMK	§3	1õige2.	146	NMK	§2	1õige 3.
143	NMK	§3	1õigel.	147	NMK	§2	1õige 4.
144	NMK	§2	1õigel.	148	NMK	§2	1õige 5.

2. Maksu määraks on 10% jookide hinnast
s.o. väikemüügi hinnast. ¹⁴⁹

d. Maksukohustuse täitmine.
Tähtselt e.g. Maksukohuslane peab iga kuu hiljemalt
10. kuupäevaks joogid, mille pealt eelmisel kuul maksu-
võlg tekkis, nende liigi, hulga ja jaemüügi hindade jär-
gi linnavalitsusele üles andma ja vastava maksu tasuma. ¹⁵⁰

Linnavalitsus võib konnaaljärelvalveasutise
nõusolekul maksustamise lihtsustamiseks maksukohuslase
ga kokkuleppeid sõlmida, milledest Linnavalitsus võib
iga kuu esimeseks taganeda. ¹⁵¹

e. Sissemõudmine. Karistuse es-
kirjad ja kaebekord. Kui maksukohusla-
ne tema peale pandud kohuseid üldse või õigeaegselt
ei täida, võib maksuvõla suuruse määrata hindamise alu
sel. ¹⁵²

Maksustamise vastu on maksukohuslasel õigus ¹⁵³
2 nädala jooksul kaevata konnaaljärelvalveasutisele.

- 149 ~~NMS~~ § 2 lõige 1.
- 150 ~~NMS~~ § 4
- 151 ~~NMS~~ § 5
- 152 ~~NMS~~ § 6
- 153 ~~NMS~~ § 7

4. Jalgrattamaks.

Jalgrattamaksu määruse¹⁵⁴ järgi kuuluvad jalgrattad maksustamisele selle omavalitsuse poolt, kelle võimupiirkonnas maksukohuslane elukohta omab. Seega maksustab Tallinna linnavalitsus tema võimupiires elavate isikute jalgrattad, mis avaldub vastava sõiduloa väljandmises, mis ühtlasi on kviitungiks maksu tasumise kohta. Sõidunumbreid ei väljastata.¹⁵⁵

a. Maksuolnastik. Jalgrattamaksu alla käivad jalgrattad.¹⁵⁶ Maksust on vabastatud:¹⁵⁷ Saksa sõjaväe (kaasa arvatud relva-SS, politsei, riigitö teenistuslased ja Todt'i organisatsioon) jalgrattad ja Saksa avalikkude ametkohtade jalgrattad,

omamaiste avalikkude ametiasutuste, kaasa arvatud linnaõ ja maaomavalitsused, jalgrattad,

sõjainvaliidide jalgrattad, mis on nende isikute jaoks eriliselt valmistatud ja on nende edasiliikumiseks vajalikud.

154 vt.35 §1.

156 JM §1 lõige 1.

155 Sisedirektori ringkiri

157 JM §2.

17. juunil, 1942.

Lisa l. II

- b. M a k s u k o h u s l a s e k s on isik, kelle
nimele sõiduluba on välja antud. ¹⁵⁸
- c. M a k s u s u u r u s on 4 RMK aastas. ¹⁵⁹
- d. M a k s u k o h u s t u s e t ä i t m i n e. Maks
tuleb tasuda jooksva kalendriaasta eest enne jalgratta-
sõiduloa väljaandmist. ¹⁶⁰
- e. S i s s e n õ u d m i n e.
f. K a r i s t u s e e s k i r j a d. Kes avalikus
liiklemises kasutab jalgratast ilma sõidulõeata, seda
võidakse adm. korras karistada rahatrahviga kuni 50 RM
mille määrab see omavalitsus, kelle kuulub vastava
jalgratta sõiduloa väljamine. Peale selle võetakse
maks jooksva arveaasta eest. ¹⁶¹
- Maks kui ka trahv nõutakse sisse administratiivkorras ¹⁶²

158 JM §2.

162 JM §5 lõige 3.

159 JM §4.

160 JM §4.

161 JM §5 lõige 1 ja 2.

5. Koeramaks.

a. Maksuolmestik. Koeramaksu alla käivad üle kolme kuu vanused koerad. ¹⁶² Maksust on vabastatud teenistuskoad, mis kuuluvad Saksa sõjaväele, kaasa arvatud Relva SS ja politsei; Saksa ja ¹⁶³ omamaisele tsiviilvalitsusele.

Avalduse peale vabastatakse; tolliametnike teenistuskoad; avalikus teenistuses seisvate valvurite ja vangiasutiste personaali teenistuskoad; metsa- ametnike ja jahijärelvalvet teostajate teenistuskoad metsa ja jahikaitse teostamiseks vajalikul arvul; teaduslike instituutide koerad, milliseid peetakse üksnes teaduslikuks otstarbeks; koerad, millised on hädavaajalikud pimedate, kurtide ja täiesti abitude isikute kaitseks ja abiks ning, sanitaarkoad, millised kuuluvad Saksa Punase Risti sanitaarüksustele või samalaadseile organisatsioonidele.

164

162 KM vt.36, §1 lõige 1. 163 KM §3 lõige 1.

164 KM §3 lõige 2.

Kes enesele koera soetab või koeraga kuhugi elama, on kohustatud teatama sellest vastavale kogukonna valitsusele kahe nädala vältel, arvates koera soetamisest või elamaasumisest sellesse kogukonda. Soetatuks loetakse ka juurdesündinud koerad nende saades kolme kuu vanuseks. Kui sünniaeg pole tõendatav loetakse kahtluse korral koer vanemaks kui kolm kuud. Võõrsilt joosnud koerad loetakse soetatuiks, kui neid ei anta kahe nädala vältel üle omanikule või kogukonnajuhile.¹⁶⁵

Iga koera jaoks antakse esimese maksusumma tasumisel või maksu vähendamise või maksust vabastamise tõendi väljaandmisel maksu määranud asutise poolt koeramärk. Väljaspool maja või tarastatud hoones sisse peavad koerad olema alati varustatud kehtiva koeramärgiga.¹⁶⁶

b. Maksukohustus on määruses tähendatud koera pidaja. Kahtluse korral loetakse koerapidajaks ühises majapidamises leibkonna pea ja majanduslikus ettevõttes juht.¹⁶⁷

c. Maksusuurus on 20,00 RM aastas esime-

165 RM §6 lõige 1. 167 RM §1.

166 RM §6 lõige 2.

168
selt ja 50,00 RM igalt järgmiselt koeralt.

Maksu võidakse sellekohase avalduse põhjal vähendada 10,00 RM-le aastas igalt koeralt; Lk au- baladude ja sisevetelaevade valmistamiseks vajalistelt koertelt; registreeritud valveteenistuse ettevõtete või kutseliste üksikvalvurite koertelt, kui koeri kasutatakse valveteenistuses; dresseeritud koertelt, milliseid kasutatakse artistide ja kutseliste näitlejate poolt nende kutsetöös;

169
2. Põllumajanduslikus käitises on maks esimeselt koeralt kolm RM.

170
3. Tunnustatud koerakasvatajail, kes peavad tõendatult rassi puhtaid koeri aretuseesmärgiga ja seejuures omavad vähemalt üht emast tõukoera, võidakse avalduse peale maksu vähendada 10-le RM-le. Koerakasvatajat võidakse sellekohase avalduse peale vabastada maksust tema juures peetavatelt omakasvatatud koertelt, kui ta tõendab, et need pole veel kuus kuud vanad.

168 RM §2.

170 RM §4 lõige 2.

169 RM §4 lõige 1.

171 RM §4 lõige 3.

4. Tunnustatud kutselistel koerakauplejail maksustatakse kolm koera igauks 20,00 RM-ga. Ülejäänud koerad on maksuvabad, kui koerakaupleja tõendab, et need on olnud tema valduses vähem kui kuus kuud. 172

d. Maksukohustuse täitmine.
Tähtaeg. Maks tuleb tasuda ette eelarve aasta eest kahe võrdses osas 1. aprillil ja 1. oktoobril, kusjuures maksu võidakse tasuda ette ka kogu eelarve- 173
aasta eest.

Saab koer eelarvepoolaasta (1.aprillil - 30. septembri, 1. oktoobri-31.märtsi)vältel 3 kuud vanaks või tuuakse ta sisse väljaspool Eestit, tuleb tasuda kogu jooksva eelarveaasta maks.

174

Tasutud summasid tagasi ei maksta.

Koeramaksu arvesse võtmist võib nõuda maksukviitungi ettenäitamisel sellel juhul, kui on omandatud koer, mis on juba ühes Eesti Kindralkomissariaadi kogukonnas maksustatud või asutakse sellise koeraga elama teise 175
kogukonda, või muretseb maksustatud koera asemele uue.

172 KM \$4 lõige 4. 174 KM \$5 lõige 2.

173 KM \$5 lõige 1. 175 KM \$7.

e. S i s s e n õ u d m i n e, k a r i s t u s e e s -
k i r j a d, v a i d e j a k a e b e k o r d.

Koeri, milliseid kohatakse kentiva koeranärgita
väljaspool maja või tarastatud hoonestikku, võidakse
püüda kinni kogukonna juhi ülesandel teotseva ameti-
isiku poolt. On koerapidaja isik teada, siis tuleb
temale teatada koera kinnipüüdmisest. Ei teata koera-
pidaja endast ühe nädala vältel või loobub kolme RM
suuruse püüdmistasu maksmisest ja koera ülalpidamis-
kulude tasumisest 0,50 RM päevas, kui ka võlgneva
koeramaksu lunastamisest, võib kogukond koera endale
jätta, enampakkumisel maha müüa või surmata.¹⁷⁶

Käesoleva määruse eeskirjade rikkumist karistatak-
se rahatrahviga kuni 100 RM, kui teised kehtivad ees-
kirjad ei näe ette kõrgemat karistust.¹⁷⁷

Koeramaksu määramise otsusele võib maksukohuslane
esitada vaide kahe nädala vältel kogukonnajuhile,
viimase otsuse peale võib kaevata Sisedirektorile,
kelle otsus on lõplik. Õiguskaitsemenetlus ei peata
maksustamiskohustust.¹⁷⁸

176 RM §8 lõige 1. 177 RM §8 lõige 3.

178 RM §9

6. L õ b u s t u s m a k s .

Lõbustusmaksu korraldava Kindralkomissari poolt
23. novembril 1942.a. antud Lõbustusmaksu määruse¹⁷⁹
järgi maksustab Tallinna Linnaomavalitsus vastava
maksuga linna administratiivpiires toimuvaid lõbustus-
maksu alla käivaid üritusi. Siia ei kuulu filmide
ettekandmine, mis käib eraldi maksu kinomaksu alla
vastava, Filmide ettekandmise maksustamise määruse
¹⁸⁰
järgi.

Maks tuleb arvutada iga ürituse kohta eraldi
ning võetakse kolmel viisil:

1. pääsmemaksuna, kuivõrd üritusest osavõtmi-
ne on tehtud olenevaks pääsmete või muude töenduste
¹⁸¹
lunastamisest, kusjuures osavõtjateks loetakse kõik
kohalolijad, välja arvatud oma kutse või töönduse
teostamiseks tegevad isikud. Sportlike ürituste pu-
hul ei loeta osavõtjaks seda, kes ise on sportlikult
¹⁸²
tegev;

179 IM vt.37

181 IM §3 lõige 1,p.1.

180 FM vt.38

182 IM §3 lõige 2.

2. pausaalmaksuna (kindlate maksumäärade järgi)

a. kuivõrd üritus on juurdepääsetav ilma pääs-
meta või muu tõenduseta, b. pääsmemaksu asemel, kui
osavõtjad on küll kohustatud lunastama pääsme või muu
tõenduse, kuid järelvalve pääsmemaksu läbiviimise üle
ei ole küllaldaselt teostatav, või kui pausaalmaksuga
183
saavutatakse suurem maksusumma:

3. erimaksuna brutosissetulekult. 183a

Lõbustustest tuleb teatada selle omavalitsuse maksu-
asutusele, kelle administratiivpiirides vastav üritus
toimub vähemalt kaks äripäeva ette ja kui üritus allub
pääsmemaksule, vähemalt kolm päeva ette ning kui üri-
tuse suhtes tahetakse käesolevas määruses ettenähtud
184
juhtudel kasutada maksuvabadust, siis vähemalt kuus
päeva ette.

Osa, käesolevas määruses tähendatud üritusi ei
185
allu teatamiskohustusele. 186

Teatavaile ürituste ettevõtjaile võib maksuasutus
lugada küllaldaseks ühekordse teatamise ürituste rea
187
kohta.

183 LM §3 lõige 1, p.2.

183a LM §3 lõige 1, p.3.

184 LM §2 p.2,3,4,

185 LM §2 p.5,6,7.

186 LM §4 lõige 2.

187 LM §4 lõige 4.

Teatana on kohustatud nii ürituse ettevõtja, kui ka selleks kasutatavate ruumide või kruntide omanik, kusjuures omanik võib maksukohusliku ürituse korraldamist alles siis lubada, kui temale on esitatud teatamistunnistus, olgu siis, et on tegemist mitteettevalmistatud ja mitteõettenähtava üritusega.¹⁸⁸ Seega teatarise kohta antakse vastav tunnistus.¹⁸⁹

Kus maksukohuslikud üritused toimuvad, seal peab sissekäikudel ruumidesse, ja kassa juures kergesti silmapaistvas kohas välja panema teadaanded:

1. sissepääsuhindade kohta ja 2. et osavõtjail tuleb pääsmed alal hoida ning maksuasutuse poolt volitatud ametniku nõudmisel esitada võõ ära anda. Peale selle võib maksuasutus nõuda ka muude teadaannete välja¹⁹⁰panemist.

Ettevõtjad kui ka ürituse ruumide valdajad, üürnikud ja teenistujad on kohustatud igal ajal võimaldama linna maksuasutuse poolt volitatud ametnikele sissepääsu kontrollimise otstarbel ürituse ruumidesse kaasaarvatud kassaruumid, ning lubama kontrollimisi, andma

188 LM §4 lõige 3. 190 LM §24.

189 LM §4 lõige 2.

ametnikele kontrollimise teostamiseks vajalikke andmeid ja talitama kontrollijate asjaliste juhatuste järgi. Ametikohuste täitmisel on volitatud ametnik õigustatud endale ürituse ruumides istekohta võtma.¹⁹¹

A. Üldeeskirjad.

a. M a k s u o l m a s t i k.

Maksukohuslikeks lõbustusteks loetakse käesoleva määruse järgi eriti järgmisi üritusi:

1. tantsu-meelelahutuse, kostümeeritud pidud ja maskiballid;
2. rahvalõbustused, nagu karussellid, kiiged jne.;
3. tsirkus-, varietee-, kabaree-ettekanded ja revüüd;
4. seadeldised muusikaliste palade ja deklamatsioonide mehhaaniliseks edasiandmiseks;
5. ringhäälingu vastuvõtuseadmed;
6. sportlikud üritused, eriti hobuste, autode, mootorrataste võiduajamised jne.
7. valgus- ja varipiltide esitamised, kui neid korraldatakse kasusaamise eesmärgiga, nuku- ja marionetiteatrid;
8. teatrietendused ja balletid;
9. kontserdid ja muud muusika- ja lauluettekanded tantsukunsti-ettekanded, ettekanded, loengud, deklamatsioonid ja retsitatsioonid;
10. noenäitused.

Seega see loetelu on näiteline, sealjuures üritus loetakse lõbustuseks, kuigi see samaeegselt taotleb veel üleshitavaid, õpetlikke või muid mitte-lõbustuseilmelisi sihte või ettevõtja ei ole kavatsenud korraldada lõbustust.¹⁹²

Maksuvabad on: 1. üritused, mis korraldatakse ainult õppetöö huvides avalikes või lubatud eraõppeasutustes või koolivalitsuse loal peasjalikult säärase õppeasutuste õpilastele ja nende omastele ning rahvaülikooli kursustele; 2. üritused, mille sissetulekuid kasutatakse eranditult ja vahenditult varem teadaantavaiks heategevaiks otstarbeiks, kui nendega ei ole seotud tantsuõmmelelahutused; 3. üritused, mille eesmärgiks on nooruse eest hoolitsemine ja mis korraldatakse peasjalikult noortele ning nende omastele, kui nendega ei ole seotud tantsuõmmelelahutused; 4. üritused, mille eesmärgiks on kehaharjutamine. Vabastamine ei toimu, kui üritusi korraldatakse setöönduslikult või kui neid korraldatakse tsirkuses või kui säärase üritused on seotud totalisaatoriga,

kihlveoga, või tantsumeelelahutusega. Üritused, mille
külastamise eest võetakse sissepääsuraha, loetakse
juba töenduslikuks, kui ettekandjaina ainult osali-
seltki esinevad isikud, kes esinevad kutseliselt või
töenduslikult; 5. üritused, mis korraldatakse üksik-
isikute poolt eraeluruunides, kui nende pealt ei
võeta tasu ega anta seal maksu eest sööke või jooke.
Ühinguruume ei loeta eraeluruumideks. 6. Saksa sõja-
väe ja Tsiviilvalitsuse NSDAP ja selle grupeeringute
ning sellega liitunud ühenduste üritused; 7. käesole-
vas määruses¹⁹³ äratähendatud teatud liiki üritused,
mis Eesti Omavalitsuse poolt avalikes huvides ette
ette võetakse, ülal peetakse või oluliselt toetatak-
se, kui ka üritused, mis on Sisedirektori poolt kuns-
tide edendamise või rahvahariduse huvides üldkasuli-
kuks tunnustatud; 8. üritused kiriklike eesmärkidega,
kui võrd neid korraldatakse tunnustatud usuühingute
poolt.¹⁹⁴

Ebaharilike karnuste ärahoidmiseks võib linna
juhataja ürituste teatavate liikide jaoks kui ka

erilaadseil üksikjuhtudel maksu vähendada, ära jätta
või tagastada.¹⁹⁵

Maksuasutus võib nõuda kindlustise esitamist
maksuvõla ettenähtavas suuruses ja võib ürituse kuni
kindlustise esitamiseni keelata.¹⁹⁶

b. M a k s u k o h u s l a n e. Maksukohuslaseks
on ürituse ettevõtja. See, kes on kohastatud teatana,
ilma et ta ise oleks ettevõtja, vastutab solidaarselt
ettevõtjaga.¹⁹⁷

c. K a r i s t u s e e s k i r j a d, v a i d e
ja k a e b e k o r d.

Käesoleva määruse eeskirjade rikkujat, eriti
kes esitab mitteõigeid seletusi maksu arvutamiseks,
karistatakse rahatrahviga kuni viiesaja riigimargani.¹⁹⁸

Löbustusmaksu määramise peale võivad maksu-
kohuslane ja maksu eest vastutavad isikud kahe nädala
jooksul arvates maksust teatamise päevast, kaevata
linna juhatajale, kelle otsuse peale võib edasi kahe
nädala jooksul kaevata Sisedirektorile.¹⁹⁹

195 LM §26. 199 LM §27.

196 LM §4 lõige 5.

197 LM §23.

198 LM §28.

B. Pääsmemaks.

Ettevõtja on kohustatud välja andma pääsmed, kui üritusest osavõtt tehakse olenevaks teatava tasu makse-
misest, kuid sellekohasel taotlusel ei võeta arvesse
tasuta välja antud pääsmeid, kui need on sellistena
äratuntavaks tehtud ning maksuasutuse lähema eeskirja
järgi esitatakse tõendus tasuta väljaandmise kohta.²⁰⁰

Korraldaja on kohustatud esitama vähenalt kolm
äripäeva enne üritust vastavale maksuasutusele selle
poolt ettekirjutatud vormi järgi valmistatud pääsmed.
Pääsmed peavad olema varustatud jätkuvate numbritega
ning neil peab olema tähendatud korraldaja, ürituse
aeg, koht ja liik kui ka tasu või kas tasuta. Pääs-
med tembeldatakse maksuasutuse poolt. Maksuasutus
võib lubada erandeid pääsmete sisu kohta käivaist
nõudeist ja tembeldamise ära jätta.²⁰¹

Ürituse ettevõtja võib osavõttu võinaldada ai-
nult tembeldatud pääsmete ettenäitamisel ja kustu-
tamisel. Kustutatud pääsmed tuleb jätta osavõtjaille
ning nõudmisel nende poolt vastavale maksuasutusele.

200 LM §5 lõige 2 ja 3. 201 LM §10.

volinikule ette näidata. ²⁰²

Väljaantud pääsmete suhtes peab ettevõtja iga ürituse kohta pidama jätkuvat tõendust, mis tuleb tuleb esitada 3 äripäeva jooksul pärast üritust linna maksuasutusele ühes välja andmata jäänud pääsmetega kui ka väljaantud pääsmete kontsudega. ²⁰³

Juhul kui ettevõtja ei esita maksuasutusele määratud kolme äripäeva jooksul ürituse väljaandmata jäänud pääsmeid, väljaantud pääsmete kontse või peetud tõendust, on maksuasutus õigustatud maksu kindlaks määrama tema käsutuses olevate andmete järgi. Pärast nende selgitamist määrab maksuasutus maksu kindlaks ning teatab sellest maksukohuslasele, kusjuures vormilise maksuotsuse väljaandmine ei ole vajalik. ²⁰⁴

a. M a k s u v e l g t e k i b pääsmete väljaandmisega. Väljaandmine on lõppenud pääsme onanduse üleandmisega. ²⁰⁵

b. M a k s u k o h u s t u s e s i s u.

1. M a k s u s t a m i s a l u s e k s on väljaantud pääsmete hind ja arv. ²⁰⁶

Maks tuleb arvutada pääsmel tähendatud hinna järgi, välja arvatud maks, ka kui pääse on tegeli-

202 LM §11. 203 LM §12. 204 LM §13 lõige 2 ja 3.
205 LM §13 lõige 1. 206 LM §5 lõige 1.

likult väljã antud odavamalt. Maks tuleb arvutada tasu järgi, ka kui see on kõrgem kui pääsmel tähendatud hind, kusjuures tasuks loetakse kogu see tasu, mis nõutakse üritusele juurdepääsuks, välja arvatud maks. Siia kuulub ka riiete hoiuraha kui ka raha kataloogide ja eeskavade eest, kui ei võimaldata üritusele juurdepääsu riideid hoiule andmata ja kataloogi või eeskava võtmata. Kui selle tasu kõrval teatava il eeldustel või teatavaiks otstarbeiks nõutakse veel teatavat erimakset, siis arvatakse selle erimakse summa tasule juurde või, kui see ei ole kindlakstehtav, 20% tasust. Säärasteks erimakseteks loetakse eriti maksed, mis võetakse korraldaja poolt enne üritust, selle ajal või pärast korjanduste või korjanduslehtede ja sellesarnase teel. Erimakset ei arvata juurde, kui see on määratud kolmandale isikule Sisdirektori poolt tunnustatud üldkasulikuks otstarbeks.

207

Pääsmed mitmele üritusele või mitmele isikule kuuluvad maksustamisele järgmiselt: üksikult või koosseisvalt välja antud pääsmelt, mis õigustavad osa võtma teatavast arvust ajalisel lahusseisvaist üritusist (abonement-kestus-aja- tosinpääsmed jms.) arvutatakse maks vastavate üksikpääsmete hinna alusel ettelubatud

ürituste arvu järgi. Kui see on määramata, tuleb
maks arvutada kogupääsme hinna järgi. ²⁰⁸

Pääsmed, mis äigustavad ritme isiku sissepääsu,
maksustatakse nende arvu järgi. Kui see on määramata,
(perekonna sõidukaardid jms.), tuleb see lugeda
viieks. Aluseks tuleb võtta vastava üksikpääsme hind. ²⁰⁹

Lisapääsmeil tuleb maks eraldi arvutada. ²¹⁰

2. M a k s u m ä ä r a k s on:

1. 10% sissepääsu hinnast või tasust kontser-
tidele või muudele muusika või lauluetendustele ja
ettekannele, kõigile ringhäälingu, muusika- ja kõne-
aparaatide kaudu vahendavaile ettekannele, tantsu-
kunsti-ettekannele, ballettidele, teatrietendustele,
nuku- ja marionetteatri etendustele, igasugustele ava-
likele esitustele, loenguile, deklamatsioonidele, retsi-
tatsioonidele kui ka näitustele ja muuseumidesse, kui-
võrd neid korraldatakse kasusaamise eesmärgiga, loomade
rändnäitustele, tsirkusüritustele ja asjaarmastajate
spordiüritustele, mis toimuvad tsirkuses; ²¹¹

208 LM §7 lõige 1. 210 LM §7 lõige 3.

209 LM §7 lõige 2. 211 LM §8 lõige 1.

2. 15% sissepääsu hinnast või tasust valgus- ja va-
ripildi-ettekannetele, kuivõrd neid korraldatakse kasu-
saamise eesmärgiga, moenäitustele, kutselistele sportli-
kele võistlustele ja üritustele ning dresseeritud looma-
de etendustele.²¹²

3. 20% sissepääsu hinnast või tasust varietee ja ka-
baree -etendustele ja revüudele.

4. 30% sissepääsu hinnast või tasust hipodroomidele
ja hobuste võiduajamistele.

5. 50% sissepääsu hinnast või tasust maskiballidele,
kostümeeritud pidudele ja igasugustele tantsu-
meelelahu-
tustele.²¹³

Maksumäärad eelnenud §-is²¹⁴ mitte tähendatud üri-
tustelt määrab kindlaks linna juhataja. Mitmekesise ees-
kavaga ürituse maksumäära määramisel tuleb maksustamise
aluseks võtta eeskava see osa, mis tingib kõrgeima maksu-
määra. Kui nuude ettekannete kõrval demonstreeritakse
filme, siis moodustab maks vähemalt 30% sissepääsu
hinnast.²¹⁵

Kui ettevõtja sel viisil rikub eeskirju,²¹⁶ et

212 IM §8 lõige 2. 214 IM §8. 215 IM §9.

213 IM §8 lõige 3,4,5. 216 IM §4,10,11,12.

maksu arvutuseks nõõduendvaid asjaolusid ei ole
võimelik täie kindlusega kindlaks teha, võib linna
maksuasutus maksu sääraselt kindlaks määrata, nagu
oleksid müüdu kõik käsutatavad kohad harilike või
üksikjuhul selgitatud või hinnatud kõrgemate kassa-
hindade eest. Vajaduse korral tuleb maksu kindlaks-
määramise kohta välja anda vormiline maksuotsus.²¹⁷

c. M a k s u k o h u s t u s e t ä i t m i n e.
Tähtaeg. Maks tuleb õiendada 3 äripäeva jooksul pä-
rast üritust, kui maksuasutus ei kirjuta ette muud.
Maksuasutus võib korraldajatega kokku leppida arvete
õiendamise ning maksutähtaegade kergendamise suhtes.²¹⁸

d. M a k s u l i s a. Kui maksukohuslane ei pea
kinni üritusest teatamise,²¹⁹ pääsmete esitamise ja
maksuõiendamise tähtaegadest,²²⁰ võib linna maksuasutus
talle määrata maksulisa 25% kuni 50% lõplikult kind-
laks määratud maksust. Maksuasutus peab maksulisa ä-
ra jätma või tagasi võtma, kui viivitus on vabandatav.²²¹
²²²

217 LM §14:

220 LM §10.

218 LM §13 lõige 4.

221 LM §13.

219 LM §4.

222 LM §15.

C. Pausaalmaks.

a. Maksukohustuse sisu.

1. Maksustamialus-eid on siin ne-
li: a. üksikhind, milleks loetakse kõige kõrgem hind
täiskasvanud isikuile. Maksumäära saamiseks võetak-
se seda üksikhinda mitmekordselt arvestatult ajahi-
ku s.o. päeva või siis üritusseadeldise esikülje
pikkuse iga alanud meetri pealt; Sellel moodusel
arvestatakse maksu §1 teise lõike p.2-s tähendatud
liiki rahvalõbustustel;²²³

b. vaate-, nalja-, mängu- osavus- või sellesarnas-
te aparaatide kestev ja harilik väärtus iga alanud
kuu eest;²²⁴

c. kaastegelaste arvu pealt päevas;²²⁵

d. kasutatud ruumi suuruse järgi iga alanud 100 m
pealt, juhul kui käesoleva määruse §1,2 lõikes tähenda-
tud üritusi, eriti tantsu-meelelahutusi, variäteesid
jne. kasutatakse peamiselt kasusaamiseks, söökide
ja jookide andmisest või ajaviiteks ühingute pidustus-
tustel või sellesarnastel juhtudel. Ruumi suurus mää-
ratakse kindlaks ettekannete ja pealtvaatajate jaoks
määratud ruumide, kaasa arvatud rõdude,

223 IM §16 lõige 1. 224 IM §17 lõige 1, p.1 ja 3.

225 IM §18 lõige 1.

loozide ja galeriide, kuluaaride ja karastusruumide, kuid välja arvatud lava- ja kassa-, riidehoiu- ja v
väljakäigukohtade ruumid, pindala järgi; Kui üritus
täielikult või osaliselt toimub lageda taeva all
asetsevaist pindaladest ainult ettekannete ja pealt-
vaatajate jaoks määratud pindalad ühes nende vahel
olevate teede ja külgnevate verandade, telkide ja
sellesarnaste ehituste pindaladega. 226

2. M a k s u m ä ä r. Vastavalt neile aluseile
võetakse paüsaalmaksu järgmiselt: 227

a. üksikhinna mitmekordse järgi:

1. karussellidelt, karadirattalt, ratsutamis-
seadeldistelt ja sellesarnaselt päevas - kõige
kõrgema hinna kahekümnekordses suuruses;

2. Kaheksa-kujulistelt teedelt, nägi- ja org-
teedelt, sõitudelt kinnitatavate õhupallidega, ring-
lendudelt ja sellesarnaselt päevas - iga olemasoleva
koha üksikhinna ühekordses suuruses;

3. kelgu-ja lihketeedelt päevas üksikhinna
kahekümneviiekordses suuruses;

4. igasugustelt kiikedel päevas üksikhinna
viieteistkümnekordses suuruses;

5. Önnelaskmisputkadelt esikülje pikkuse iga alanud meetri pealt üksikhinna viiekordses suuruses;

6. palaganidelt esikülje iga alanud meetri pealt üksikhinna viieteistkümnekordses suuruses;

7. vürflimänguputkadelt, karusellmängudelt, õnnetatustelt ja muudelt väljamändimistelt esikülje iga alanud meetri pealt üksikhinna või panuse kahekümnekordses suuruses;

8. jõumõõtjailt, kopsuproovijailt - päevas üksikhinna viiekordses suuruses;

9. auhinnalaskmistelt, auhinnalistelt veere-, male- ja piljardimängudelt - päevas ühe isiku kõrgeima panuse viieteistkümnekordses suuruses;

10. ratsutamispudkadelt, pähmsaatsissepääsu või ratsutamishinna kahekümne kordses suuruses;

11. muudelt lõbustustel päevas üksikhinna viieteistkümnekordses suuruses,²²⁸

Üksikhinna arvutamisel kohaldatakse §6 eeskirju.²²⁹

Eeltoodust nähtub, et siin maksunäärade leidmine on õige keeruline protseduur.

228 LM §16 lõige 2.

229 LM §16 lõige 3.

b. Väärtuse järgi:

1. vaate-, nalja-, mängu-, osavus ja sellesarnas-
telt aparaatidelt 2% väärtusest iga alanud kuu eest. 230

2. muusikaliste palade või deklamatsioonide mehaani-
lise edasiandmise seadeldiste (klaverimänguaparaadi, kõ-
neaparaadi jne.) ja avalikes kohtades, võõrastenajades
ja joogikohtades kui ka muudes igapäevale ligipääseta-
vais kohtades ringhäälingu vastuvõtuseadmete pidamise
eest 1% väärtusest iga alanud kuu eest. 231

Omanik, või see, kellele aparaat või seadeldis on
omaniku poolt kasutamiseks antud, on kohustatud aparaa-
di või seadeldise ülesseadmisest hiljemalt ühe nädala
jooksul teatama maksuasutusele. Käesoleva määruse §4 l
232
3 lõike eeskiri kehtib ka siinkohal. 232a

Maks tuleb õiendada iga kuu esimese nädala jooksul.

c. Kaastegelaste arvu järgi: 1. muusikaliste ettekanne-
te pealt võõrastenajades ja joogikohtades, avalikes lõ-
bustuskohtades, putkades või telkides tuleb tasuda mak-
su, mis moodustab päevas ühe või kahe kaastegelase osa-
võtul RM 0.40, kolme kaastegelase osavõtul RM 0.80

230 LM §17 lõige 1,p.1 ja lõige 2,p.1.

231 LM §17 lõige 1,p.2 ja lõige 2,p.2.

232 LM § 17 lõige 4.

232aLM §17 lõige 3.

nelja ja viie

kaastegekase pealt RM 1.20 ja iga järgmise kaaste-
gelase pealt RM 0.40.

Muusikalistelt ettekannetelt tantsupõrandaga koh-
vikuis, baarides, kabareedes ja kontsertkohvikuis tu-
le²³³ maks tasuda kahekordses suurus.

Töönduslikult laulu- ja muusikaettekannetelt, mida
ümber rännates pakutakse avalikel teedel, tänavail,
platsidel või muudes avalikes kohtades, võerastemajades
ja joogikohtades, avalikes lõbustuskohtades, putkades
või telkides kui ka elumaja hoovides, tuleb tasuda
maksu, mis moodustab päevas

ühe või kahe kaastegelase osavõtul RM 0.40,

kolme kaastegelase osavõtul RM 0.80,

nelja või viie kaastegelase osavõtul RM 1.20 ja iga
järgmise kaastegelase pealt RM 0.40.²³⁴

Juhuslikult tasuta laulu- ja muusikaettekanded
avalikel teedel, tänavail ja platsidel kui ka eluma-
jade hoovides on maksuvabad.²³⁵

c. kasutatud ruumi suuruse järgi:

pausaalmaks moodustab tsirkuste, spetsialiteeti-
de, varietee-ettekannete, laulu-, deklamatsiooni- ja

233 LM §18 lõige 1. 234 LM §18 lõige 2.

235 LM §18 lõige 3.

muusikaettekannete, nõiakunstike, naadlejate, kõhu-
rääkijate ja sellesarnaste ettekannete, tingeltange-
lite, kabareede, tantsupõrandaga kohvikute ja selle-
sarnaste ürituste pealt pinnaruumi igalt alanud 100 m
8 RM;

igasuguste tantsu-meelelahutuste pealt pinna-
ruumi igalt alanud 100m 8- RM6.-;

teatrietenduste, tantsukunstiettekannete, kont-
sertide ja ettekannete pealt pinnaruumi igalt alanud
100 m 6 RM 4.-;

auhinnaveeremängude, auhinnalaskmiste ja auhinna-
mängude pealt pinnaruumi igalt alanud 100 m - RM 4.-. ²³⁶

Maksu võetakse igalt ürituselt eraldi, olgugi,
et samas ruumis ühel päeval toimub mitu üritust. Kui
üritused kestavad kauemat aega või järgnevad üksteise-
lele jätkuvalt, loetakse üheks ürituseks iga alanud
kolmetunnine ajavahemik. Üritustelt, mis kestavad mi-
tu päeva, võetakse maksu iga alanud päeva eest eraldi.

Kui tantsu, teatrit ja kontserte korraldavad kinni
sed ühingud või seltskonnad ühtse meelelahutusena, siis
sisaldub madalam maks kõrgemas. ^{237.}

236 LM §19 lõige2.

237 LM §19 lõige3.

Kui eeltähendatud §19 lõiked 1-3 eeskirjad on raskesti
teostatavad, võib linna maksuasutus ettevõtjaga maksu
summa suhtes kokku leppida.²³⁸

Pausaalmaks²³⁹ tuleb õiendada teatamise juures²⁴⁰
ja tagastatakse, kui üritus ei toimu, siinjuures vormi-
line maksuotsus ei ole vajalik.^{241.}

2. Erimaks brutosissetulekult.

1. Määruses tähendatud²⁴² kunstiliselt kõrgel-
seisvaid üritusi, mille asjaajamine ja kassapidamine
vastavad nõuetele, mis tavaliselt esitatakse kaupme-
helikult juhutatavaile ettevõttele, maksustatakse
3% brutosissetulekust, kusjuures siiantähendatud²⁴³
eelduste olemasolu tunnustus toimub Sisedirektori,
või tema poolt volitatud asutuse kaudu.

2. Totalisaatoreil moodustab maks 2% brutosisse-
tulekust (käibest).^{243a}

238 IM §19 lõige 4.

239 IM §§16-19.

240 IM §§4 ja 17 4 lõige

242 IM §1 lõige 2, p.7,9,10.

243 IM §21 lõige 1.

243a IM §22.

7. K i n o m a k s .

Kinomaksu korraldavad Filmide ettekandmise maksus-²⁴⁶
tamise määrus, mis antud 9. märtsil 1943.a. ja Sise-²⁴⁷
direktori ringkiri 1. aprillist 1943.

Nende õiguseeskirjade järgi Tallinna linnavalitsus
võtab kinomaksu oma võimupiirkonnas toimuvailt eel-
tähendatud ²⁴⁸ määruses ettenähtud üritustelt.

Sisedirektori ringkiri muudab mõningates osades
²⁴⁹ määruse eeskirju, kuid need muudatused, õigemini soo-
dustused khhtivad ainult Ostland Film i g.m.B.H. poolt
korraldatud filmide ettekandmiste kohta. ²⁵⁰

Kuna praegu kõik kinod on allutatud Ostland Fil-
m' ile G.m.B.H. ja kinode arvepidamine toimub tsentra-
liseeritult Tallinnas Ostland Film G.m.b.H. Tallinna
osakonna peakontori juures on järgnevasskäsitelus ar-
vestatud nende muudatustega, kuid sealkõrval on töö
dud ka määruse vastavad eeskirjad. ²⁵¹

246 vt.38

249 FM §§9,8,13.

247 Lisa nr.3.

250 Ringkiri, lisa nr.3.

251 Ib.

248 FM §1.

a. M a k s u o l m a s t i k. Käesoleva maksuga
maksustamisele kuuluvad kõik tasulised filmide ette-
kanded ja muud tasulised üritused, milles filmide
kõrval pakutakse ka muid ettekandeid. ^{251a}

Üritusest on ürituse ettevõtja kui ka selleks
kasutatavate ruumide või kruntide omanik (viimane
võib maksukohusliku ürituse korraldamist alles siis
lubada, kui temale on esitatud teatamistunnistus, olgu
siis, et on tegemist mitteettevalmistatud ja mitte-
ettenähtava üritusega) ²⁵² teatama hiljemalt üks päev
enne üritust selle kogukonna juhatajale, kelle ameti-
piirkonnas vastav üritus toimub. ²⁵³, kusjuures linna
juhataja võib nõuda kindlustise esitamist, maksuvõla
ettenähtavas suuruses ja ürituse kuni kindlustise
esitamiseni ära keelata. ²⁵⁴

Üritusest teatamisel on ettevõtja kohustatud
esitama kogukonna valitsuse juhatajale väljaandmiseks
ettenähtud pääsmed. Pääsmed peavad olema varustatud
jätkuvate numbritega ning neil peab olema tähendatud
ettevõtja, ürituse aeg, koht ja liik kui ka tasu ja

251a FM §1.

254 FM §4 lõige4.

252 FM §4 lõige3.

253 FM §4 lõigel.

sõjamaks või kas tasuta ja peavad õigustama ainult
ühe isiku sissepääsu.²⁵⁵ Siinkohal määruses tähenda-
tud pääsmete tembeldamine linna juhataja poolt jääb
ära, kuna kõigi Eestis asuvate kinode pääsmed trükitak-
se ainult Ostland Filmi G.m.b.H. Tallinna Osakonna
trükikojas iga kino jaoks eraldi vastavalt määruses
ettenähtud nõuetele.²⁵⁶ Samuti on eeltoodu kohaselt
mittekasutatavad käesoleva määruse eeskirjad, mis
näevad ette, et: ettevõtja võib osavõttu võimaldada
ainult tembeldatud pääsme ettenäitamisel ja kustuta-
misel²⁵⁷ ja et linna juhataja võib ette kirjutada ai-
nult ametlikult valmistatud pääsmete kasutamise ko-
hustuse, milliseid ettevõtja saab kulude tasumise vas-
tu maksuasutuselt ja et linna juhataja võib lubada e-
randeid pääsmete sisu kohta käivaist nõudeist.²⁵⁸

Ürituse ruumide sissekäigul ja ettevõtte kassa
juures tuleb silmatorkavalt ja hästiloetavalt (näit.
müürilehena) ära tähendada: kehtivad pääsmete hinnad,
(ühes kinomaksuga), sõjamaks 50% ulatuses pääsmete
hinnast ja nõuda pääsmete alalhoidmist ja nõudmise
korral ettenäitamist,²⁵⁹ siinjuures viimase kahe nõud-

255 FM §11.

257 EM §10

256 Ringkiri lisanr.3.

278 FM §8 lõige 2 ja 3.

mise täitmiseks tuleb kustutatud pääsmed jätta osovõtjale.

Väljaantud pääsmete suhtes peab ettevõtja iga ürituse kohta pidama jätkuvat tõendust, mis koos väljaandmata jäetud pääsmetega tuleb kolme kuu jooksul alal hoida ja nõudmise korral linna juhatajale esitada, kes võib anda erieeskirju ettevõtja poolt peetava tõenduse, samuti välja andmata jäetud pääsmete käitlemise ja edaspidise tarvitamise kohta. ²⁷⁹ Maksujäreல்valve otstarbel ettevõtjad ja ürituse ruumide valdajad, üürnikud ja teenistujad on kohustatud igal ajal vastavalt volitatutele võimaldama sissepääsu ruumidesse, kaasa arvatud kassaruumid, ning lubama kontrollimisi, esitama revideerimise teostamiseks vajalikke andmeid ja talitana antud asjalike juhatusete järgi. ²⁸⁰ ²⁸¹

b. Maksukohuslaseks on ürituse ettevõtja ja see, ²⁸² kes on kohustatud testama ilma, et ta ise oleks ettevõtja, vastutab ettevõtjaga solidaarselt. ²⁸³

c. Maksukohustuse sisu.
1. Maksustamise aluseks on välja ²⁸⁴ antud pääsmete hind või tasu.

vt. pöördel

Maks tuleb arvutada pääsmel tähendatud hinna järgi,
milles sisaldub ka maks, ka kui pääse on tegelikult
välja antud odavamalt. Maks tuleb arvutada tasu jär-
gi, kui see on kõrgem kui pääsmel tähendatud hind,
kusjuures tasuks loetakse kogu see tasu, mis nõu-
takse üritusele juurepääsuks, kaasa arvatud maks.
Siia kuulub ka riietehoiuraha kui ka raha eeskavade
eest, kui teisiti ei võimalda üritusele juurdepää-
su. ²⁸⁵

Sellekohasel taotlusel ei võeta arvesse tasuta
välja antud pääsmeid, kui need on sellistena ära
närgitud ja linna juhataja lähenate eeskirjade järgi
esitatakse tõendus tasuta väljaandmise kohta. ²⁸⁶

2. M a k s u m ä ä r. Maks on 10% hinnast või
¹⁸⁷tasust. Ühes pääsme hinnaga või tasuga võetakse sõ-
jamaksu, mis on 50% hinnast või tasust, kaasa arva-
^{287a}tud maks. Sõjamaks tasutakse koos maksuga ja ring-
kirja järgi ²⁸⁸ laekub samuti nagu makski kogukonna
heaks. Muus osas kehtivad sõjamaksu suhtes vastavalt
maksu kohta käivad eeskirjad. ²⁸⁹

285 FM §7.

286 FM §6 lõige 2.

287 FM §5.

287a FM §9 lõige 1.

288 Lisa nr.3

289 FM §9 lõige 2 ja 3.

Maksuvõlg tekib pääsmete väljaandmisega, mis on lõppenud pääsme omanduse üleandmisega. Maksuvõlg väheneb pääsmete arvu ja hinna võrra, mis on täie hinna vastu tagasi võetud.²⁹⁰

Ebaharilike karnuste ärahoidmiseks võib linna juhataja erilaadseil üksikjuhtudel maksu vähendada ära jätta või tagastada.²⁹¹

d. Maksukohustuse täitmine.
Tähtaeg. Määrus ²⁹² eb järgi ettevõtja
peab iga kuu möödumisel 10 päeva jooksul esitama teate, milles märgitakse möödunud kuu jooksul välja antud pääsmete eest saadud tasude ja hindade kogusumma. Ta peab teates maksu ja sõjamaksu välja arvutama ning ühtlasi teostama vastava sissenaksu. Linna juhataja võib maksu laekumise kindlustamiseks määrata, et sissenaksed tuleb teostada lühema kui kuuajalise ajavahemiku järgi.

Kui maksukohuslane ei pea kinni üritusest teatamise,²⁹³ pääsmete esitamise,²⁹⁴ ning maksu teatamise ja
ja õiendamise²⁹⁵ tähtaegadest, võib linna juhataja määrata maksulisa kuni 25% lõplikult kindlaksmääratud

290 FM §13 lõige 1.

291 FM §17.

292 FM §13 lõige 2.

293 FM §4.

294 FM §8.

295 FM §13.

maksust. Linna juhataja peab maksulisa ära jätma
või tagasi võtma kui viivitus on vabandatav.²⁹⁶

Nende eeltoodud kahe §-i suhtes on Sisedirek-
tori juba eelpooltähendatud ²⁹⁷ ringkiri toonud muuda-
tuse: määruses ettenähtud ²⁹⁸ 10 päevase tähtaja asemel
võib Ostland Film G.m.b.H. Tallinna Osakond esitada
teate ja teostada vastava sissenaksu möödunud kuu
kohta hiljemalt kuni järgneva kuu 20. kuupäevani,
ilma et hiline mis suhtes võetakse kohaldamisele
²⁹⁹ määruses ettenähtud maksulisa määramise kord.

Maksu kindlaksmääramine erijuhtudel toimub
siis, kui ettevõtja ei esita teadet tähtajal või
esitab selle ebaõigelt või mittetäielikult, Siin
linna juhataja on õigustatud maksu tõendite alusel
selgitama ja kindlaks määrana. ^{300Q}

Kui ettevõtja rikub määruse vastavaid eeskirju ³⁰¹
sel viisil, et maksu arvutamiseks mõeldudvaid asja-
olusid ei saa täie kindlusega kindlaks teha, võib
võib linna juhataja maksu sääraselt kindlaks teha,
nagu oleks müüdnud kõik käsutatavad kohad harilike

296 FM §15.

297 Lisä nr.3.

298 FM §13 lõige 2.

299 FM §15.

300 FM §14 lõige 1.

302 FM §14 lõige 2.

või üksikjuhul selgitatud või hinnatud kõrgemate kassahindade eest.³⁰²

Maksu kindlaksmääramine toimub sellekohase maksustamisotsusega.³⁰³

e. K a e b e k o r d. Maksu määramise peale võib kahe nädala jooksul arvates maksusumma teatanisest kaevata linna juhatajale. Kaebuse nitterahuldamise korral peab linna juhataja kaebuse oma seisukohaga esitama siseasjade juhatajale lõplikuks otsustamiseks.³⁰⁴

302 FM §14 lõige 2.

303 FM §14 lõige 3.

304 FM §18.

8. H o b u s e m a k s .

Tallinnaomavalitsus võtab tema administratiivpiires peetavalt hobustelt maksu Linnades hobuste maksustamise määruse järgi, andes sealjuures vajalikud määrused olemasolevate hobuste kindlakstegemiseks.

³⁰⁵
Maksu ei võeta hobuse pealt, kes ei jää linna üle kahe nädala. ³⁰⁷ Kui hobused ühest linnast teise üle viiakse, on õigustatud maksu võtma see linn, kus hobused viibisid eelarveaasta 1. juunil. ³⁰⁸

a. M a k s u o l m a s t i k. Maksu alla kuuluvad linnades peetavad üle kolme aasta vanused hobused. Maksust on vabastatud: 1. Saksa sõjaväe, politsei, riigitööteenistuse, Organisatsioon Todti ja saksa avalikkude ametiasutiste hobused; 2. Omamaiste avalikkude ametiasutiste hobused; 3. tuletõrje hobused; 4. alla 3 aasta vanused hobused, kusjuures vanuse väljaarvutamisel on tähtpäevaks maksuvõtmise eelarveaasta 31. märts. ³⁰⁹

305	vt. 41.	308	HM \$8.
306	HM \$10.	309	HM \$2.
307	HM \$9		

b. M a k s u k o h u s l a s e k s. on hobuse omanik. Kui omanik ei ole üntlasi hobuse pidaja, võib maksu ka pidajalt sisse nõuda. ³¹⁰

c. M a k s u s u m m a s. Maks on eelarveaastas:
1. iga ratsa ja võistlushobuse pealt RM 50.-;
2. iga muu hobuse pealt RM 20.-. ³¹¹

Maks vähendatakse poole võrra: 1. eelarveaasta teisel poolel maalt linna toodavate hobustelt;
2. eelarveaasta teisel poolel 3 aastat vanaks saavatelt hobustelt. ³¹²

d. M a k s u t ä h t p ä e v i. Maks tuleb tasuda eelarveaasta 1. juulil; 2. maalt pärast 1. juulit linna toodavate hobuste pealt tuleb maks õiendada ühe kuu jooksul pärast ületoomist. ³¹³

e. K a r i s t u s e e s k i r j a d. Maksu õigel ajal tasumata jätmisel võetakse viivitusraha maksusumma 1% suuruses kuus, kusjuures alanud kuu loetakse terveks. ³¹⁴

Käesoleva määruse eeskirjade rikkujat karista-

310 HM §4. 313 HM §7.
311 HM §5. 314 HM §11.
312 HM §6.

takse iga rikkumisjuhu eest rahatrahviga kuni 100 RM.
Kes tahtlikult või ettevaatamatult annab maksumenet-
luses mitteõigeid andmeid, seda karistatakse raha-
trahviga kuni 500 RM.³¹⁵ Trahvi määrab linnapea ja³¹⁶
tuleb tasuda linnavalitsusele kahe nädala jooksul
arvates trahvi määramisest.³¹⁷

g: Õ i g u s k a i t s e. Maksu määramise otsu-
se ja rahatrahvi määramise peale võib kaevata linna-
peale³¹⁸ 2 nädala jooksul arvates teate või trahvi mää-
ruse kättesaamisest. Linnapea otsuse peale on võimalik
edasikaebus kahe nädala jooksul arvates otsuse kätte-
saamisest Sisedirektorile, kelle otsus on lõplik.³¹⁹

Kaebuse ja edasikaebuse esitamine ei peata
maksustasumise kohustust.³²⁰

315 HM §12

316 T Linnapea.

317 HM §13.

318 T Linnapea.

319 HM §14. lõige 1.

320 HM §14 lõige 2.

9. K u u r o r d i m a k s .

Kuurordinaksu korraldavad Kuurordinaksu võtmise
määrus³²¹ ja Sisedirektori otsus kuurordinaksu koh-
ta.³²² Viimases on ära tähendatud, missugused asu-
lad käesoleva määruse mõttes kuurortideks loetakse,
liigitades neid vastavalt kolme järku.

Nagu juba käesoleva töö sissejuhatavas osas tä-
hendatud,³²³ ei ole see maks Tallinna linnaomavalitsu-
se tuluallikana rakendatud tähendatud põhjusil. Ku-
na Tallinna linnaomavalitsuse eelarves on kuurordi-
maks ette nähtud ja vastav määrus olemas, leiab
alljärgnevalt käsitlemist ka see maks.

a. M a k s u o l m a s t i k. Kuurordinaks võe-
takse isikute pealt, kes viibivad kuurordis ajavahe-
mikus 1. juulist kuni 30. septembrini.³²⁴

Maksust on vabastatud: 1. isikud, kes teenivad
Saksa sõjaväes (kaasa arvatud relva SS, politsei,

321 vt, 39. 323 vt. lk. 17
322 vt. 40. 324 KuM §1

riigitööteenistus ja organisatsioon Todt), eesti julgestuspataljonides ja on paigutatud kuurorti üksustena või tervise parendamiseks; 2. Saksa ja oma-aste ametiasutiste, kaasa arvatud linna- ja maamavalitsused, ametnikud ja teenistujad, kes viibivad kuurordis teenistuskohuste täitmise otstarbel; 3. isikud, kellel on kuurordis alaline viibimiskoht ja kes oma elutegevuse keskuse sinna üle viivad; 4. lapsed alla 16 aasta ja lapsed, kes on paigutatud lastekodusse või lastekolooniatesse; 5. õppeasutiste kasvandikud ajavahemikus, mille kestusel need asutused on õppetööks avatud; 6. isikud, kes ei viibi kuurordis kauem kui 3 päeva ega varu endale ulualust kauemaks kui 3 päevaks.³²⁵

Kohaliku omavalitsuse juhataja võib üksikuid isikuid kui ka isikute rühmi maksust vabastada või neile maksu vähendada, kui need isikud kannatavad puudust või on sotsiaalhoolekande all või kui nad kuurordis ravimisel või puhkusel viibivad omamaisevalitsuse või mõne heategeva organisatsiooni kulul või ainult vähe üle 3 päeva kuurorti jäävad.³²⁶

b. M a k s u k o h u s l a s e k s on käesolevas määruses tähendatud isikud, kes viibivad kuurord-^{326a}dis ajavahemikus 1. juulist 30. septembrini.

c. M a k s u s u m m a oleneb kuurordi järgustusest ja võetakse aa. isiku pealt vastavalt (I, II ja III järk) RM 9.00; RM 7.00; RM 5.00; bb. perekondadelt abielunaise ja iga lapse pealt RM 7.00; RM 5.00; RM 3.00; teenijatelt iga isiku pealt³²⁷ RM 7.00; RM 5.00; RM 3.00

d. T ä h t a e g. Maks tuleb tasuda kohalikele omavalitsusele hiljemalt 3 päeval pärast kuurorti saabumist.³²⁸

e. K a r i s t u s e e s k i r j a d. Selle määruse rikkujaid karistatakse rahatrehviga kuni 100 RM. Trehvi määrab kohaliku omavalitsuse juhataja ja see tuleb tasuda 2 nädala jooksul arvates trehvi määramisest.³²⁹

g. Õ i g u s k a i t s e. Maksukohuslane võib 7 päeva jooksul pärast maksu tasumise tähtpäeva esineda taotlusega, et kohaliku omavalitsuse juhataja teeks otsuse, tema maksukohustuse ja maksusuuruse kohta, kelle otsus on lõplik. Taotluse esitamine ei peata maksukohustuse täitmist.³³⁰

326a KuM §§ 1, 3, 4. 339 KuM § 9.
327 KuM § 7. 340 KuM § 8.

III MAKSUDE, MAKSUTRAHVIDE JA TASUDE SISSENÕUDMISE KORD.

Maksude, maksutrahvide, viiviste ja lisaraha sissenõudmine toimub endise Eesti Vabariigi Administratiivsisissenõudmise seaduse³⁴¹ ühes muudatustega alusel ja korras, kuivõrd ta ei ole muudetud Maksude ja tasude sissenõudmise määrusega³⁴² või ei ole teisiti korraldatud.³⁴³ Maksude, tasude ja maksutrahvide sissenõudmisel lisaraha võtmist korraldab Maksude, maksutrahvide ja tasude sissenõudmisel võetava lisaraha määrus³⁴⁴ ja mille alusel kaotab kehtivuse Avalikkude maksu ja maksutrahvi võlgade sissenõudmisel võetava lisaraha seadus.³⁴⁵

Omavalitsuse avalikud maksud, ja nendega seotud trahvid, viivituse- ja lisarahad ning protsendid nõutakse sisse administratiivkorras.³⁴⁶

Sissenõudmist teostatakse vastavate maksuametite kaudu, milleks Tallinna linnaomavalitsuse juures

341 vt.48

342 vt.51

343 Ib. §1. lõig. l.

344 vt.52

345 RT 1936, 55.472.

346 AdSS §1, lõig. l.

on Tallinna Linnavalitsuse Rahandusosakonna Maksu-
jaoskond.³⁴⁷

Kohalikkudele omavalitsustele kuuluvate andanite, maksude jne. sissenõudmist teostavad omavalitsused oma tegevuspiirkonnas.³⁴⁸

Samuti võidakse omavalitsusele panna nende Eesti Omavalitsusele kuuluvate andanite, maksude jne. sissenõudmist, mille määramine on pandud kohalikkudele omavalitsusele.³⁴⁹

Juhul kui maksukohuslane sissenõudmise asjus on asunud teise omavalitsuse piirkonda, abistavad linna ja vallaomavalitsused vastastikku üksteist.³⁵⁰

Sissenõudmist omavalitsus teostab oma ametnike kaudu, kes on varustatud ametitunnistusega, mis ametitalitusel tuleb kaasas kanda. Vormirietuse ja ametimärgi kandmine pole ametnikkudel kohustuslik.³⁵¹

Sissenõudev ametnik asub admin. sissenõudmise teostamisele ainult sissenõudmist korraldava asutise kirjalikul nõudmisel, misantud eraldi iga üksiku maksuvõlglase kohta.³⁵³

347 MTSM §2.

348 MTSM §3 lõige 1.

349 MTSM §2 lõige 2.

350 MTSM §3 lõige 2.

351 MTSM §7.

352 ADSS §9 lõigel.

Maksuvõlglasel on õigus nõuda vastava kirja ettenäitamist.
353

Maksusid sissenõudvaile ametnikkudele omistatakse kõik õigused ja kohustused, mis Administratiiv sissenõudmise seaduses on ette nähtud politseinikkudele.
354

Sissenõutava võlasumma tasumiseks juhib ametnik võlglase asutusse, kust nõudmine saadatud, kui seaduses ettenähtud juhtudel võib ka ise maksu vastu võtta.
355

Raha vastuvõtmise kohta antakse vastav kviitung, kuna summa ise tuleb ametnikul vastavasse kassasse ära anda.
356

Kui maksuvõlg tasutud, saadetakse maksunõudeleht tagasi asutusele, kust nõudeleht saadatud, pärkusega, millal, kuhu ja missuguse kviitungi vastu raha makstud.
357

Kaebused maksusid sissenõudvate ametnikkude tegevuse peale esitatakse kahe nädala jooksul arvates kaevatava toimingu teostamise päevast linnapeale.
358

Ühes kirjaliku korraldusega võlgnikule võla tasumiseks tekib võlgnikul lisaraha tasumise kohustus,
359

353 AdSS §9 lõige3.	357 AdSS §14.
354 MTSM §4.	358 MTSM §8.
355 AdSS §12.	359 MTSL §2.
356 AdSS §13.	

mille suurus on 5% sissenõutavast võlasummast. 360

Lisaraha summad ümardatakse ülespoole täis viiekümne riigipennini.. 361

Lisaraha kantakse vastava linnavalitsuse eriarvele. ³⁶² kust see kasutatakse eritasu maksmiseks sissenõudmist ja selle järelevalvet teostavate asutuste ametnikele, kusjuures väheamalt 50% sellest summast jaotatakse linnapea poolt ³⁶³ ametnike vahel. ³⁶⁴

AdSS muud eeskirjad, mis käsitlevad sissenõudmist kinnis ja vallasvaralt, üleskirjutamist, arestimist asjade müüki jne. on kehtivad, kuivõrd nad pole teisiti korraldatud. Nii müügi kohta tuleb tähendada, et kuigi õiguslikult on müük enampakkumiselte. oksjoni teel kehtiv on siiski Kindralkomissari telefonilise korraldusega Tallinna I Linnapeale oksjoneerimine seisma pandud, kuna see viis spekulatiivhindadele. Müük toimub, kuid hindamise alusel, st. ametlikult määratakse esemele kindel hind ja müüakse selle hinnaga, mitme ostja korral võetakse arvesse ostjate eelisseisundit. Seega on vastav menetlus seisma pandud, kuid on senini korraldamata.

360 MTSLM §1.
361 MTSLM §1.
362 MTSLM §3 lõige 3.

363 MTSLM §5.
364 MTSLM §4.

IV LÕPPSÕNA.

Eelnenud töös on käsiteldud kogukondlikke makse, mis esinevad praeguse Tallinna linna 1943.a. eelarvenomenklatuuri järgi. Säälloetletud maksudest ei ole vastavate õiguseeskirjade puudumisel kahe maksu - tööstustoogi- ja isikumaksu äratoomine võimalik.

Sissejuhatavas osas on esiteks antud lühike ülevaade Tallinna linnaomavalitsuse struktuurist uue korra järgi ja teiseks on tähendatud kogukondlikkude maksude kohta käivad üldised ja ka erieeskirjad.

Sisuosas on makse käsitletud nii, nagu nad vastavais õiguseeskirjades esinevad, süsteemi aluseks võttes mõisted nagu: 1. maksuolmastik; 2. maksukohuslane; 3. maksukohustuse sisu - maksumäär; 4. mak-

sukohustuse täitmine, tähtaeg; 5. sissenõudmine, karistuseeskirjad, vaide ja kaebekord kui võrd vastavad õiguseeskirjad neid jaotusi võimaldavad.

Töö lõppu on paigutatud lühike ülevaade administratiivsissenõudmise korrast.

Osundatud teoseid.

1. Juhan Vaabel, Sissejuhatus finantsõigus-
teadusesse, Tartus 1939.a.
2. Sisedirektori Juhised 16. märtsil 1943.a.
eelarvete koostamiseks linnades üle 5000
elanikuga.
3. Juhan Vaabel, Eesti Riigi-Maksundusõigu-
se Põhiprobleeme, Tartus, 1934.a.

Eesti Omavalitsus

Sisedirektoorium

17. juunil, k942.

Nr. 1249
Tallinn
Pagari 1.Maavanematele, Tallinna I linna-
peale, Tartu, Pärnu, Narva,
Viljandi, Rakvere ja Valga
linnapeale.

Amtsblattis nr. 32 lhk. 389 on avaldatud Määrus kogu-
kondliku jookidemaksu sisseseadmise kohta Ida-ema-alal;
mille järgi linna- ja vallaomavalitsustel on õigus võtta
jookidemaksu. Maksustamist teostatakse sellekohase maksi-
sustamiskorralduse (vt. näidismvorm AB lhk. 390) vastuvõt-
misega linna- resp. vallavanema poolt.

Palun seepärast vallavanemaid ja linna- ja linnapeaid, kes soovi-
vad jookidemaksu oma kogukonnas sisse seada, mulle esi-
tada vastavad maksustamiskorraldused hiljemalt 25. juu-
niks 1942. Maksustamiskorraldused palun esitada ühes
eesti- ja ühes saksa keelses eksemplaris allakirjutatuna
vastava linna- resp. vallavanema poolt. Vallavanemad
ja maavanemad järelevalvele allutatud linna- ja linnapead saavad
esitada oma maavanema kaudu.

Kuna eeltähendatud määruse kohaselt jookidemaksu võtmi-
ne ei tekita omavalitsusele erilisi kulusid ja omavalit-
suste tuluallikad on niigi piiratud, soovitan jookidemak-
su alates 1. juulist 1942 sisse seada kõigis valdades
ja linnades, kus müüakse kohapeal jooki tarvitamiseks
(lokaalid, kohvikud, kioskid, üksikpidustused jne). Olgu
tähendatud, et jookidemaksu võtmise moodus on meil uud-
ne, kuna siin ei määrata maksu individuaalselt, vaid
maksustamiskorralduse kehtestamise ja teadaandmisega on
kohustatu iga maksukohuslane (vt. korraldus § 3 lõigel)
ilma erilise korralduseta resp. maksuleheta tasuma joo-
kidemaksu kogukonna kassasse vastavalt maksustamiskorral-
duse § 2 ja 4 eeskirjadele.

II

Jalgrattamaksu määrus (AB nr. 32, lhk 391 j. j.) alusel
kasseerivad linna ja vallaomavalitsused nende piirkonnas
elavalt jalgrataste valdajalt jalgrattamaksu 4 RM
aastas. Jalgrattamaksu kasseerimisel palun võtta juhi-

seks: 1. Kuulutada avalikult (maal külavanemate kaudu), et kõigil jalgrataste valdajail tuleb tasuda hiljemalt 15 juuliks 1942 kogukonna kassasse jalgrattamaksu 1942 aasta eest 4RM.

2. Maksu tasumisel antakse maksnikule jalgratta sõiduluba juuresoleva vormi järgi, mis ühtlasi on kviitungiks maksu tasumise kohta. Sõidunumbreid ei väljastata.

Jalgratta sõidulubade järgi vastuvõetud maksud kantakse kogukonna kassasse tulukviitungi vastu talituspäeva kokkuvõttesummana.

·III

IV

Lisa: jalgrattasõiduluba vorm.

(allkiri)

Sisedirektor.

(allkiri)

Omavalitsuste Osakonna
juhataja.

Sisedirektor

1. aprill, 1943.

Nr. 1722

Tallinn

Tallinna I linnapeale,

Tartu, Narva ja Pärnu
linnapeadele.

Maavanematele.

Ärakiri Ostland Film G.m.b.H. Tallinna Osakonnale,
Pärnu mnt. 10-9.

15. märtsist 1943 hakkas kehtima uus kinomaksu määrus senini avaldatud Eesti Sõnas nr. 66-21. märtsil 1943 ja Revaler Zeitung is nt. 64819, märtsil 1943)

Nimetatud määruse §2 ja §9 alusel võetav 10%-line maks ja 50%-line sõjanaks laekub täiel määral kohalike omavalitsuste kasuks (Riigikomissari 9. märtsi 1943 kiri Abt. II Fin/L 6500-1).

Ostland Film G.m.b.H. Tallinna osakonnalt saadud andmeil laekub eelpooltoodud makse aastas:

Tallinn	-	1.080.000 Rmk.	
Tartu	-	270.000 "	
Pärnu	-	60.000 "	
Narva	-	60.000 "	(koos N.-Jõe- suuga)
Viljandi	-	50.000 "	
Valga	-	54.000 "	
Rakvere	-	48.000 "	
Petseri	-	48.000 "	
Võru	-	36.000 "	
Kuressaare	-	18.000 "	
Haapsalu	-	18.000 "	
Tapa	-	15.000 "	
Paide	-	12.000 "	
Põltsamaa	-	12.000 "	
Jõhvi	-	12.000 "	
Türi	-	9.000 "	
Mõisaküla	-	6.000 "	
Otepää	-	6.000 "	
Kunda	-	4.800 "	
Jõgeva	-	4.200 "	

Nende summadega palun arvestada 1943.a. eelarvete koostamisel. Valdades asuvatelt kinodelt lae-

kuva maksu kohta teatatakse täiendavalt.

Kuna praegu kõik kinod on allutatud Ostland Filmile G.m.b.H. ja kinode arvepidamine toimub tsentraliseeritult Tallinnas Ostland Filmi G.m.b.H. Tallinna osakonna peakontori juures palun rakendada alljärgnevat korda:

1. Määruse § 8õs ettenähtud pääsmete tembeldamine linna või valla juhataja poolt jääb ära, kuna kõigi Eestis asuvate kinode pääsmed trükitakse ainult Ostland Filmi G.m.b.H. Tallinna osakonna trükikojas iga kino jaoks eraldi vastavalt määruses ettenähtud nõuetele. Eelpooltoodu ei muuda määruses §16-s ettenähtud maksujäreldamist.

2. Määruse §13 teises lõikes ettenähtud kümne päevase tähtaja asemel võib Ostland Film G.m.b.H. Tallinna Osakond esitada teate ja teostada vastava sissenaksu möödunud kuu kohta hiljemalt kuni järgneva kuu 20. kuupäevani, ilma et hilinenise suhtes võetakse kohaldamisele määruses §15õs ettenähtud maksulisa määramise kord. Olgu märgitud, et eelpooltoodud soodustused kehtivad ainult Ostland Film'i G.m.b.H. poolt korraldatud filmide ettekandmise kohta.

(allkiri)
Sisedirektor

(allkiri)
Omavalitsuste Osakonna
juhataja.

Tallinna Linnavalitsus
 Rahandusosakond
 30. juunil, 1942
 Nr. 3608
 Mundi 2.

Härra I Linnapeale.

Kogukondliku jookidemaksu võtmiseks antava maksustamiskorralduse jõustumisega 1. juulist s.a. tekib küsimus, kuidas maksustamist otstarbekalt läbi viia. Mõeldav oleks nimetatud maksustamisel kolm süsteemi.

1. Maksude arvestus jookide müügiettevõttes. Sel puhul peaks arvet maksualuste jookide kohta ettevõtte, kes jookke koha peal tarvitamiseks müüb. Peetud arve alusel tasub ettevõtte linnale kuuluva maksu iga kuu Linnakassasse.

2. Markide süsteem. Selle süsteemi rakendamisel annaks ettevõtte peremees jookide tarvitajaile linnale kuuluva maksusumma suuruses vastavaid marke, tehes need teistkordseks tarvitamiseks kõlbmatuks. Maksu margid annaks ettevõtte peremehel välja Linnakassa.

3. Pausaalsüsteem. Linnavalitsus lepib kokku, kas iga üksiku peremehega või terve grupi asutuste omanikega maksu pausaalsumma suuruses. Viimased jaotavad omavahel kokkulepitud summa ja tasuvad selle iga kuu Linnakassasse.

Kaaludes eeltoodud maksustamissüsteeme Rahandusosakond leiab, et kõige otstarbekam on esialgu rakendamisele võtta esimene süsteem, kuna teiste süsteemide käsitlemine on seotud teatud raskustega. Nimelt puuduvad praegu maksustamismargid ja nende tellimine nõuab aega ning tekitaks üleliigseid kulusid. Pausaalsüsteem oleks muidu küll lihtne kuid Rahandusosakonnal puudub praegu ülevaade, kui palju ja millised ettevõtted tegutsevad maksustamisele kuuluvate jookide müügiga ning kui suur on nende läbikäik.

Eeltoodut Teile ette kandes, Rahandusosakond palub Teid lubada jookidemaksu võtmist läbi viia esimese süsteemi kohaselt, kus jookke müüvad ettevõtted peaks arvet kõigi maksualuste jookide kohta ja selle alusel tasuks linnale kuuluva maksu iga kuu 10 kuupäevaks eelmisel kuul müüdud jookidelt

Rahandusosakonnale tagasi I Linnapea
 resolutsiooniga

(vt. pöördel)

Nõu p. l. all väidetud
 süsteemiga
 Tallinnas I Linnapea (kõne)

(allkiri)
Osakonna Juhataja
linnanõunik.

(allkiri)
Kantselei juhataja.

(allkiri)
Tallinna Linna Sekretäri eest.